

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
January 18, 2005
Vol. XCVI

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-17-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 12
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Sveikatos klausimais: insultas. Amerikos virtuvė. 2 psl.

Okupacija ar išlaisvinimas? Pasistenkime nekartoti klaidų. 3 psl.

Lietuvos gnyminas tęsiasi. Popiežius priėmė naują Lietuvos ambasadorių. Mūsų daržai ir darželiai. 4 psl.

Lietuvoje tebeklesti prekyba žmonėmis. 5 psl.

Renginys žuvusiems atminti. Ar kuklumas tinka generolui? Amerikos spaudoje. Rengia „Užgavėnių šiuočių“. „Pažaislio vienuolyno idilės“ bus išleistas anglų kalba. 6 psl.

Sportas

* Geriausių 2004 metų Lietuvos regbinku pirmą kartą išrinktas Lietuvos rinktinės ir šalies čempiono Šiaulių „Vairo“ komandos žaidėjas Andrius Martinas. Tradiciniame Lietuvos regbio specializacijoje apie šią sporto šaką rašančių žurnalistų apklausoje nugalėtojas surinko 75 balus. Antrąją vietą užėmė Šiaulių „Baltrex“ komandos žaidėjas Gediminas Liutkus.

* Vienuolikta pergale Izraelio vyrų krepšinio pirmenybių XII rato rungtynėse iškovoję dvilikos komandų turnyre pirmaujantis Tel Aviv „Maccabi“ klubas su Šarūnu Jasikevičiumi. Sekmadienį namuose čempionės titulą ginanti Tel Aviv komanda 93:83 įveikė ketvirtąją vietą iešančius „Bnei Hasharon“ krepšinkus. Lietuvis nugalėtojų gretose buvo antras pagal rezultatyvumą, į svečių krepšį įmetęs 14 taškų.

* Melbourne tęsiasi pirmasis šiais metais „Didžiojo kirčio“ turnyras — atviras Australijos vyrų ir moterų teniso čempionatas, kurio bendrą prizų fondą sudaro 19 mln. JAV dolerių. Pirmadienį įvyko keturi moterų ir penki vyrų vienėtų turnyrų susitikimai. Pergalėms varžbas pradėjo rusė Marija Šarapova. 17-metė Wimbledon čempionė pirmajame rate be didesnio vargo 6:3, 6:1 nugalėjo 15-metę Bulgarijos tenisinkę Sesil Karatantcheva.

Naujausias žinios

* Konservatorius siūlo per dvejus metus paskelbti internete KGB archyvus.
* Lietuvos kariai išlydimi į NATO misiją Afganistane.
* Žinovai skaičiuoja kultūros vertybėms uragano padarytą žalą.

Valiutų santykis
1 USD — 2.632 LT
1 EUR — 3.452 LT

Filosofas K. Stoškus: Lietuvoje tvirtai moralės normų laikosi 1.5-3 procentai žmonių

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Pirmadienį Seime surengtoje konferencijoje „Etikos kodeksai: vizija ar realybė“ visuomeninių organizacijų, valstybės institucijų atstovai ir politikai diskutavo apie politikos ir moralės santykį bei jo apibrėžimą. „Mūsų sugedimo paslaptis yra ta, kad sovietmečiu žmogus buvo išspraus tas griežtas kontroles remus, o pasikeitus sąlygoms jis neteko atamos ir išryškėjo jo silpnybės. Vel iškyla reikalas ieškoti tam tikrų atramos kriterijų, o tokiais yra etikos kodeksai“, sakė konferen-

cijos pranešimą skaitęs filosofas Krescencijus Stoškus.

„Deja, etikos standartai šiandien yra daugiau teorinio, o ne praktinio pobūdžio“, pripažino konferencijoje kalbėjęs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

Jis išreiškė viltį, jog šalies politika pastaruoju metu kresciantis skandalai, taip pat ir dėl korupcijos, paskatins Seimą pagaliau priimti politikų bei valstybės tarnautojų etikos kodeksus.

Tačiau, A. Paulausko nuomone, vien tik įstatymų nepa-

kaks pažaboti neetišką ir savanauidišką valdžios žmonių elgesį, reikia, kad neetiškam elgesiui būtų nepakanti visa visuomenė.

„Negalime reikalauti etikos iš kitų, kai pats elgiesi priešingai. Kai visuomenė suvoks, jog garbingai elgtis ne tik reikia, bet ir verta, tuomet nereikės etikos kodeksų“, pažymėjo jis.

K. Stoškus savo pranešime taip pat pažymėjo, jog dar gajus požiūris, jog neverta tikėtis iš politikų aukštesnių moralės standartų, nes juos išrinkusi visuomenė yra pati sugedusi.

Anot filosofo, toks požiūris nėra pagrįstas, nes visais laikais tik nedidelė dalis visuomenės tvirtai laikėsi moralės normų. K. Stoškaus nuomone, Lietuvoje tokių žmonių yra 1.5-3 proc. visų gyventojų, o dauguma gyvena pagal „daugumos principą“.

K. Stoškus kritikavo ir požiūrį, jog tarp politikos ir moralės nėra ryšio.

„Jeigu manytume, jog tarp politikos ir moralės nėra jokio ryšio, mūsų pastangos kurti teisingą valstybę neturėtų jokio pagrindo“, pažymėjo jis.

Mažeikius nustojo tekėti „Jukos“ nafta

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Įmonė „Mažeikių nafta“, kuri valdo Rusijos valdžios sužlugdyta bendrovė „Jukos“, liko be savo naftos valdytojo. Dabar Mažeikių įmonė žaliava aprūpina kitos Rusijos bendrovės, šeštą dienų rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

„Mažeikių naftos“ Komunikacijos skyriaus vadovas Giedrius Karsokas teigė, jog naftos tiekimą įmonėi koordinuoja „Jukos“ — žaliava gaunama per šį susivienijimą. Tačiau iš kokių tiekėjų įmonė gauna žaliavą, jis neatskleidė.

„Nafta į gamyklą tiekiamama dirbame pilnu režimu, nors sausio mėnesį galbūt naujų rekordų ir nebus“, sakė G. Karsokas.

Anot jo, būtines naftos terminale šį mėnesį dėl didelių audrų nepakrautas nė vienas tanklaivis, tačiau naftos rezervuaruose yra: „Paprastai tanklaiviai ir susivienijimo antrinės bendrovės „Samaranef-tegaz“ išpareigojimas „Mažeikių naftai“ kiekvienais metais tiekti 4.8 mln. tonų naftos. Todėl ar bus tiekiamas „Jukos“ nafta šį mėnesį ir pirmąjį metų ketvirtį, nėra aišku.

Lietuva ir toliau garsėja kaip krepšinio šalis: ir moterų (nuotr.), ir vyrų krepšinio rinktinės Melbourne kurčiųjų olimpinį žaidynių krepšinio varžybose iškovoję bronzos medalius. „Mažajame finale“ šeštadienį lietuvės be didesnio vargo nugalėjo Ukrainos krepšininke 79:58, o vyrų rinktinė Australijos komandą sutriuškino net 90:62.

EPA-ELTA nuotr.

Finansininkė pralošė pasisavintus 300,000 litų

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Sekmadienį sostinės kriminalistai sulaikė susivienijimo „Lietuvos mediana“ vyriausiąją finansininkę, kuri prisipažino per pusterčių metų išvaivaisius daugiau nei ketvirtį milijono litų ir juos pralošusi. Susivienijimas po paaiškėjusių aferų nusprendė pasamdyti nepriklausomą patikros kompaniją, kuri atliktų finansinį susivienijimo patikrinimą.

Sekmadienį į sostinės vyriausiosios policijos komisariato kriminalinės policijos Nusikaltingų tyrimo tarnybos Ekonominė tyrimų skyriaus vyriausiąją finansininkę, kuri prisipažino per pusterčių metų išvaivaisius daugiau nei ketvirtį milijono litų ir juos pralošusi. Susivienijimas po paaiškėjusių aferų nusprendė pasamdyti nepriklausomą patikros kompaniją, kuri atliktų finansinį susivienijimo patikrinimą.

įvykti baldų paroda, kurioje turėjo dalyvauti šiam susivienijimui priklausančios Lietuvos įmonės. Už dalyvavimą parodoje renginio organizatoriams šis susivienijimas turėjo pervesti beveik 277,000 eurų. Tai buvo pavesta susivienijimo 34 metų vyriausiajai finansininkei, tačiau paaiškėjo, kad minėti pinigai į Vokietiją nėra pervesti.

Susivienijimo direktorius I. Lazdinis teigė, kad į Kolk su kroviniomis nuvykusiais Lietuvos baldininkams dėl nepervestų pinigų nebuvo leista parengti ekspozicijos. Paroda prasideda antradienį ir, pasak I. Lazdinio, susivienijimas skubiai ieško išiečių, kad jam priklausančios įmonės vis dėlto būtų įleistos į parodą. Nukelta į 5 psl.

Lietuva nekeis karių skaičiaus Irake

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Lietuva kol kas neplanuoja atsaukti savo taikdarius iš Irako anksčiau nei iki metų pabaigos, kiek leidžia Seimo priimtas nutarimas, teigia krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas.

„Turime Seimo mandatą šiai misijai metams, ji stengsime išnaudoti, kitokių samprotavimų neturime. Koalicijos partneriai prašo mūsų neišvesti savo pajėgų pamažiausio“, sakė krašto apsaugos ministras.

G. Kirkilas komentavo keleto tarptautinės koalicijos, dislokuojantis savo pajėgas Irake, narių sprendimą paankstinti nacionalinių kariuomenių dalinių išvedimą iškart po sausio 30-ąją Irake numatytų pirmųjų visuotinių rinkimų. Anot Ny-

derlandų ministro pirmininko Jan Peter Balkenende, šalis planuoja išvesti savo karinius iki kovo 15-sios. Portugalija savo karinius išvesti taip pat planuoja iki pavasario.

Italija, Vengrija, Latvija, Lenkija ir Ukraina paskelbė ketinimus per artimiausius kelis mėnesius sumažinti arba išvesti Irake dislokuotus savo karinius dalinius.

Praėjusią savaitę NATO pajėgų Europoje vyriausiasis vadovas generolas James Jones pareiškė, kad NATO į Iraką siųs gerokai mažesnes nei planuota instruktorių pajėgas.

Tačiau tai nekeičia Lietuvos apsisprendimo į šią misiją siųsti iki trijų kariuomenių instruktorių. Pirmasis instruktorius planuoja į Iraką išvykti vasarį.

Seimo pirmininko pavaduotojas darbo metu slidinėjo Alpėse

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos frakcijos Seime seniūnas Andrius Kubilius smerkia praėjusios rudens sesijos metu į užsienį pailsėti išvykusį Seimo pirmininko pavaduotoją Alfredą Pekeliūną.

„Tai yra akibrokštas, kurio niekaip negaliu pateisinti. Matyt, žmogus galvoja, kad jūra yra iki kelių“, Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė A. Kubilius.

„Gal taip vykdyti pareigas išmokė Leningrado aukštojoje partinėje mokykloje?“, ironizavo jis.

Valstiečių ir Naujosios demokratijos (VND) frakcijos narys A. Pekeliūnas yra baigęs šią komunistų partijos mokyklą.

A. Pekeliūnas susilaukė ir valdančiosios daugumos atstovų kritikos.

Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnas Juozas Olekas kitoje pirmadienį vykusioje spaudos konferencijoje pripažino, jog A. Pekeliūnas atostogoms pasirinko „netinkamą laiką“.

Buvęs Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas socialdemokratas Algimantas Salamankas praėjusią savaitę pareiškė, jog A. Pekeliūno išvyka „netelpa į jokius rėmus“, ypač po to, kai dėl poilsio sesijos metu buvo kritikuoti eiliniai parlamentarai.

Pats A. Pekeliūnas teigė nemanaš, jog nusizengė, nes leidimą išvykti į užsienį jam buvo suteikusi Seimo valdyba.

„Sausio 5 dieną valdyba dėl to priėmė protokolinį sprendimą. Jeigu valdyba išleidžia, tai aš nematau problemos“, sakė A. Pekeliūnas.

Tačiau Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas žurnalistams pareiškė manąs, jog A. Pekeliūno elgesį turėtų svarstyti Etikos ir procedūrų komisija, o valdyba jo nebuvo išleidusi atostogų.

„Tai tikrai negražus faktas“, sakė Seimo pirmininkas.

A. Paulausko teigimu, valdyba neprištaravo A. Pekeliūno išvykai į užsienį sesijos metu, nors jis ir nenurodė jokių priežasčių.

Nuskurdęs grafas pardavinėja tėvų žemes

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Varšuvoje gyvenantis grafas Tiškevičius palikuonis Alfredas Tiškevičius gali lengviau atsiduoti — iki šiol nelengvai vertėsis Palangos kurorto įkūrėjų sūnus dabar turės iš apmokėti savo sąskaitas.

Pasak dienraščio „Lietuvos rytas“, vienai dienai iš Varšuvos į Palangą atvežtas devyniasdešimtmetis grafas penktadienį pardavė rytinėje Palangos dalyje — Vilimiskėje atgautus visus savo tėvų dvaro žemes sklypus. Penktadienį vienu sandoriu buvo parduoti 26 žemes sklypai Vilimiskėje. Jų bendras plotas siekia 5 hektarus.

Visus A. Tiškevičiaus sklypus nupirko vienos leidyklos Vilniuje savininkas Romualdas

Smalstys. Sandoriui sudaryti ligotą grafa vilnietis ketvirtadienio vakarą iš Varšuvos atvežė į Palangą, o kitą dieną parvežė namo.

Užpennai R. Smalstys Palangoje iš grafo nupirko buvusios plytinės gruvėsius, prie kurių A. Tiškevičius buvo atgavęs beveik hektarą ploto žemes.

R. Smalstys sakė, kad įsigytoje žemėje investuos į mažaukščių individualių gyvenamųjų namų statybą.

Šio sandorio suma yra slepiama, tačiau dienraštis tvirtina sužinojęs, kad 5 hektarų plotą užimančios žemes sklypai parduoti už pusę milijono litų. Nukelta į 5 psl.

Parlamentaras siūlo kolegoms pasimelsti

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos frakcijos narys Egidijus Vareikis pasiūlė kolegoms prieš antradienio Seimo posėdį susitrinti bendrai maldai ir Šventojo Rašto skaitymams.

„Daugeliui mūsų Seimo narių, priklausančių įvairioms politinėms frakcijoms ir turintiems skirtingas politines pažiūras, yra nesvetimas tikėjimo jausmas, maldos praktika, kuri mus galėtų dar labiau suvienyti ir padėti bendram dar-

bui“, rašoma E. Vareikio pasiūlyme, išsiųstame Seimo nariams.

Parlamentaras pažymi, jog „ne viename Europos parlamente jo nariai rengia dvasinio susikaupimo, maldos valandas, Šventojo Rašto skaitymus, būna laikomos Šv. Mišios“.

E. Vareikis pažymi, jog prieš kelerius metus Seime buvo įrengtas susikaupimo kambarys, maldos praktika, kuri mus galėtų dar labiau suvienyti ir padėti bendram dar-

Krašto apsaugos savanorių pajėgos (KASP) savo įkūrimo 14-ąsias metines paminėjo iškilminga vėliavų rikiuote Nepriklausomybės aikštėje prie Sausio 13-osios memorialo. Per keturiolika gyvenimo metų Savanorių tarnyba nusipelnė pagarbos ne tik gindama Parlamentą 1991-ųjų sausio įvykių metu, bet ir vykdydama teritorines gynybos užduotis, kurdamas šiuolaikinio rezervu strukturas.

Elton nuotr.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

INSULTAS

IONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Insultas — tai ūminis smegenų kraujotakos sutrikimas, pažeidžiantis smegenų audinį ir sutrikdantis jo funkciją. Kartais žmonės ne visai tiksliai šią ligą vadina apopleksija, stroku, vienos pusės paralyžium bei šoku.

Insultas žmogų ištinka tada, kai gyvybiniai smegenų centrai neaprupinami krauju. Kraujas į tuos smegenų centrus nepatenka dėl pagrindinių trijų priežasčių: 1. staiga trukus pakitusiai kraujagyslei ar padidėjus jos sienelės pralaidumui. Tai atsitinka senesniems žmonėms dėl jų arterijų sukaikėjimo bei dėl didelio kraujospūžio; 2. pamažu užsikūš kraujagyslei dėl priskretimo. Kai arterija visai priskrenta ir užanka — tada iš svarbius smegenų centrus nepatenka krauju. Išdavoje esti tokios pačios kaip ir pirmuoju atveju — plyšus arterijai. Toks lėtas arterijų priskretimas vadinamas tromboze. Tai dažniausiai insulto priežastis; 3. kiek rečiau — apie 10 proc. visų insultų esti dėl smegenų arterijų blokavimo iš tolimos kūno vietos atneštu kamščiu, vadinamu embolu. Toks užkimšimas gali būti kraujo krešuliu, riebalais ar oru. Kraujo krešulys gali atsi-

rasti širdies vidinėje sienelėje — iš ten patekti į smegenis. Riebalai į venas iš kaulo smegenų gali pakliūti lužus kojai — ilgu keliu toks riebalų kamštis gali patekti į smegenų arterijas. Oras į kraujagysles gali patekti įvairiais būdais, ypač susižeidus krūtinę — plaučius.

Insulto reiškiniai

Gdytojui svarbu atskirti visas tris minėtas insultų sukelti galincias priežastis. Mat kiekvienu atveju ligonis gydomas kiek kitaip. Teikiant greitąją pagalbą, negalvojama, kuri iš trijų priežasčių susargdino žmogų. Visiems bus pakankama, kad jie suprast, kas atsitiko ir įvertins padėties rimtumą, kol sergantysis pateks gydytojo globon.

Plyšus kraujagyslei, insultas ištinka staiga. Prieš tai gali būti nežymių nusiskundimų, kurie būna dėl padidėjusio kraujospūžio: kartais sukasi galva, kartais orientacija sumenksta ar galvą paskauda.

Žmogus staiga krinta, bet ne visada praranda sąmonę. Veidas būna raudonas, kakle išpamsta venos, akys kiek išsprogsta, leliukės dažnai esti nevienodo dydžio; burnos kamapas nudrima vienon pusėn,

„Visų Šventųjų“ dienos centro mažieji su direktore Alina Martinkute (dešinėje). Aldonos Kamantičienės nuotr.

ima tekėti seilės; kartais žmogus vemia, kartais jį gali suimti traukuliai. Negaudama kraujo, dalis smegenų nustoja veikti, dėl to suparalyžiuoja visą kūno pusę — veidą, ranką ir koją — kitoje pusėje, kurioje pakenkiama smegenų arterija. Suparalyžiuoja priešingą kūno pusę, nes nervai eidami iš smegenų į kūno raumenis pakeičia kryptį — susikryžiuoja.

Net žmogui esant be sąmonės, galima pažinti, kuri pusė suparalyžiuota: ji esti sudribusi, labai laisva — neįtempta. Jei ligonis esti gilioje komoje, tada sunkiau nustatyti paralyžiuotą pusę. Kalba pažeidžiama tik tada, kai paliečiamas kalbos centras — jis dešiniarankių yra kairėje

smegenų pusėje. Todėl, dešiniarankius ištikus insultui ir suparalyžiuotus dešine pusė, — galima tikėtis kalbos sutrikimo, nes sužalota kairė smegenų pusė.

Smegenų arterijai pradėjus kimštis, esti mažesni bei didesni reiškiniai, kol arterija galutinai užkemšama. Dėl šios priežasties insultas žmogų ištinka daug dažniau negu dėl kraujagyslių plyšimo. Iš pradžių arterijai užsikimšus iš dalies, gali būti laikini vienos kūno pusės nusilpimai, ypač vakarą, kai daugiau fiziškai ir protiškaip pavargstama. Rytais tokie sustiprėja ir eina į darbą. Tokio nuovargio — pusės kūno nusilpimų gali būti keliasdešimt ar keli šimtai, kol, tin-

kamai gydant, susitvarkoma, ar negydant gaunamas smegenų smūgis.

Gavę insultą, ne visi vienu metu sunkiai susergera. Tai priklauso nuo smegenų pakenkimo: nuo kraujo išsiliejimo kiekio ar nuo arterijos užsikimšimo stiprumo. Insultas, užsikimšus arterijai, paprastai būna ne toks stiprus kaip arterijai trukus. Jei tik mažos arterijos pakenktos, tai insulto pasekmės nežymios ir ligonis daug greičiau pasveiksta.

Lengvą insultą laikykime pirmu skambučiu; jei nesutvarkysime, tie skambučiai prabilis varpais.

Ir sunkų insultą gavus, staigiai nemirštama: tai trunka valandas ar keletą dienų.

AMERIKA VIRTUVĖJE

DARIUS UDRYS

Amerikiečius galima kritikuoti dėl įvairių ydų. Galbūt pastebimiausia: amerikiečiai iš tiesų turi problemų su viršsvoriu. Jie taip pat linkę į tai, ką vadintume „persidirbimu“ — aukoti atostogas, poilsį, bendravimą su draugais ir šeima vardan karjeros.

Ypač Vakarų europiečiams, kurie per metus atostogauja 3–5 savaites, amerikiečių polinkis atostogauti vos savaitę ar dvi per metus atrodo nesuvokiamas ir visiškai nepageidautinas. Jei tokia yra didesnė materialinė gerovės kaina, apsieisime su mažiau, sako Vakarų europiečiai.

Bet amerikiečiai, atrodo, tikrai mėgsta dirbti ir mano, kad ilgesnių atostogų nereikia. Nežiūrėjam statistikos duomenų šia tema, bet žinau, kad, kai užsimenu amerikiečiams apie ilgesnes atostogas ir laisvalaikio stoka, dažnai ir mane žiūrma, kaip į truputį aptingusį akademiką arba apsisaukėlių „europiečių“, galbūt dar ir norintų užkirsti čiabuvių savo dekadentiškomis ligomis. Kitiems bausi, kad, jei išėisi ilgesnių atostogų, darbdaviai pastebės, jog gali apsieiti be jų.

Rytų Europoje padėtis truputį kita. Apskritai atrodo,

jog rytų europiečiai, viena vertus, nori greit pagerinti savo materialinę padėtį, bet, kita vertus, norėtų tiek turėti laisvalaikio, kiek turi žemyno Vakarų europiečiai. Čia, žinoma, kalbu apie tuos Vakarų europiečius, kurie dar turi darbą žemyne, kuriame nedarbas dvigubai didesnis nei Jungtinėse Valstijose, ir kurio tikra apimtis iš tiesų yra dar didesnė, jei skaičiuojame septintus, aštuntus, devintus metus „studijojančius“ studentus, kurių mokslus finansuoja vyriausybės, nenorėdamos, kad, baigę studijas, jie atsidurtų bedarbių sąrašuose, arba tuos, kurie dalyvauja valstybinėje „perkvalifikavimo“ programose, dažniausiai juse likdami ilgiamui.

Nors dažnai kalbama apie blogą reputaciją, kuriai Amerikoje užsitarnauja iš Lietuvos atvykę žmonės, žinau, kad ne mažai įmonių, samdančių ypač jaunus lietuvius, yra labai patenkinti jais, kaip kvalifikuota, lankstia ir ryžtinga darbo jėga. Tik būtų gaila, jei jie tiek „suamerikonėtų“, kad užmirštų europietiška idealą: „gyventi ne darbiu, o dirbti, kad galima būtų pagyventi“ (vėl mėginu užkirsti).

Amerikiečių viršsvorį greičiausiai paaiškina du dalykai: pigaus, kaloringo ir (vidutiniam

skoniui) skanaus maisto pasitula, bei amerikietiškas taupumas — noras visur gauti „value“. Žodis „value“ tokiame kontekste reiškia daugiau negu „vertė“ — ir lietuvių kalba šią sąvoką galima versti taip: „kad apsimokėtum“.

Ši „apsimokėjimo“ paieška ir veda prie „supersize“ porcijų ir „value meals“ su visokiais priedais, kurių, prie europietišku porcijų prapratus žmogus tesuvalgo gal trečdalį. Galima bent pasidžiaugti, kad amerikietiškuose restoranuose visiškai priimtina pasiimti ir namus tai, ko nesuvalgo, nes iš vienos tokios porcijos gali pavalygti visa europiečių šeima ir dar suo. Tam net duodami specialūs maišukai ir dėžutės vadinamos „doggy-bags“.

Grįžęs iš Prahos, kur maisto parduotuvėse prekiaujama supuvusiom daržovėm (bent syki per savaitę nepastebėjį parsinešdavome viduje supuvusių vaisių ar daržovę, o, nunešus jį atgal į parduotuvę, ne visada susilaukdavome pardavėjų gallesio ar supratimo — „a tai kam jus perkate kažkokį mango?“), labai apsidžiaugėme šviežiu, net įtartainai „tobulu“ maisto produktų pasiūla, ypač Kalifornijoje (kitas skirtumas tarp amerikiečių ir europiečių — pastarieji daug labiau bijo

genetiškai tobulinto maisto). Bet daug kas čia iš tiesų yra labai dideli. Greipfrutai, apelsinai, citrinos, bulvės — dvigubai didesnės. Net „filet mignon“ čia panašėja į „filet gigantesque“.

Kai kurie produktai net neaptingingai dideli. Paprastoje parduotuvėje parduodami viščiukai neretai panašesni į mėsos plytą, nei į kadaise kur nors kvėpavusį gyvūną, ką jau bekalbėti apie McDonald vištienos gabaliukus.

Žinoma, ne visiems patinka masinės gamybos ir nesiliaujančios „value“ paieškos rezultatai. Dėl to sparčiai plečiasi „gourmet“ ir sveikatingo maisto parduotuvės tinklai, kaip antai Whole Foods ar Trader Joe's (jie parduoda ir „Švyturį“!). Kokybiško, organiško maisto kainos, nors didesnės, didėjant prekybos apimčiai atitinkamai pinga.

Daugelis amerikiečių, patykdami McDonald valgo tik būdami užsienyje. Kai esi nepažįstamoje vietoje, ypač kur kyla abejonių dėl higienos normų, žinai, kad vienašyk palavaldamas McDonald nesu-sirgsi. Iš to dažnai šaipomasi, tarsi amerikiečiai visiškai nesidomėtų vietos kulinarija. Žinoma, yra ir tokių, bet, kita vertus, net ir toks gurmanas, kaip aš, važiuodamas per Lenkijos gilumą, mieliau pake-

liui užkirsniu kokį McDonald's mėsainių, nei rizikuosius kioske parduodama neaiškios kilmės „flaczki“. Net Prahoje — „laikinoje Europos sostinėje“ — esu matęs, kaip kioskuose parduodami sumuštiniai su majonezu stovi saulėje nuo ryto. Man, prašau, viena „Big-Mac“.

Amerikoje paskutinišyk McDonald's valgiau kai buvau paauglys. Nes greitos ir pigios mitybos srityje yra daug gerresnių užkandinių, o pasirinkimas didžiulis: Wendy's, Subway, Togo's, Quizno's, Burger King, Taco Bell, Del Taco, KFC (buvo „Kentucky Fred Chicken“, bet žodis „fired“ dabar pakliuvo į namelonę, nes skambama riebiai), Jack in the Box, Carl's, In—n—Out ir kiti. Reaguodami ir sveikuoji judėjimai, dietuojančius pirkėjus, užkandinės didina salotų, mažina riebaus maisto pasiūlą, ir gerina savo maisto kokybę (arba bent keičia savo pavadinimą).

Bet ar maiste esmė? Gal žinote, kokį klausimą verslo studentams McDonald's iškūrė jįms Ray Kroc mėgdavo užduoti? Jis liepdavo jiems pasakyti, iš ko jis uždirba pinigų. Tiems, kurie sakydavo „mėsainiai“ jis atsakydavo „ne“. Atsakymas kitame straipsnyje, jei neatspėsitė patys.

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Matzdami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesuimame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraščių pažymime, iki kada prenumerata galioja.

	Drągo prenumerata yra mokama iš anksto.		
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakaant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Valentinas Krumpelis

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St., Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKŲ LIGOS — CHIRURGLIAI
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviškas sutarimas darbu ir planuojamą kainą.
Sutartina kabinete apytiksliai arba telefonu.
4647 W. 103rd St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MALINAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, veido, sužeidimų darbotvėje bei kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Eglin: 847-288-8622
McHenry: 815-363-9586
Elk Grove: 847-718-1212
www.ilinispain.com

„Drągo“ skelbimų skyrius
1-773-585-9500

Žmonių „žiaunos“ — prieskydinė liauka

Žmonių prieskydinė liauka, reguliuojanti kalcio kiekį kraujyje, greičiausiai išsivystė iš žuvų žiaunų, teigia mokslininkai. Senovėje jūrų gyvūnų žiaunos reguliuodavo kalcio kiekį organizme. Londono Karaliaus kolegijos mokslininkai mano, kad žiaunos evoliucijos eigoje, besivystant keturkojams sausumos gyvūnams, neišnyko, o tapo vidiniu organu. Tyrimo rezultatai spausdinami leidinyje „Proceedings of the National Academy of Sciences“.

Kalcis yra labai svarbus elementas, dalyvaujantis daugelyje organizmo fiziologinių procesų: raumenų susitraukime, kraujo krešėjime, signalų perdavime iš nervų ląstelių. Žmonių organizmuose kalcio kiekis organizme reguliuoja prieskydinė liauka, esanti netoli skydliaukės, kakle. Ši liauka sekretuoja hormoną parathormoną, kurio kiekis kraujyje būna labai žemas. Šis hormonas skatina kalcio išsiskyrimą iš kaulų ir padidina jų reabsorbciją inkstuose, todėl šio jono koncentracija vėl sunormalėja.

Žuvų organizmuose prieskydinės liaukos nėra. Jų organizmuose kalcio kiekis reguliuojamas žiaunomis, padidinant ar sumažinant kalcio jonų prisavinimą iš aplinkos.

Mokslininkas profesorius Anthony Graham sakė: „Ka-

dangi keturkojų prieskydinė liauka ir žuvų žiaunos atlieka ekstralastinginio kalcio koncentracijos reguliavimo funkciją, yra prasmės manyti, kad žiaunos reguliuodavo kalcio kiekį organizme. Londono Karaliaus kolegijos mokslininkai mano, kad žiaunos evoliucijos eigoje, besivystant keturkojams sausumos gyvūnams, neišnyko, o tapo vidiniu organu. Tyrimo rezultatai spausdinami leidinyje „Proceedings of the National Academy of Sciences“.

Mokslininkai savo teoriją tikrino, tirdami viščiukų ir pelių prieskydines liaukas bei ryklių žiaunas. Paaikškėjo, kad abu audiniai išsivysto iš to paties tipo ląstelių embrione — ryklės maišelio endodermos. Abiejose struktūrose vyksta gen Gcm-2 ekspresija, būtina, kad organai normaliai išsivystytų. Mokslininkai žuvų organizmuose taip pat aptiko ir parathormono geną. Šis genas išreikštas žiaunose.

Profesorius A. Graham sakė: „Prieskydinės liaukos ir žuvų žiaunų struktūros yra susijusios, ir panašu, kad jas taip pat sieja evoliucijos istorija. Mūsų tyrimas leidžia daryti išvadą, kad mūsų žiaunos slypi gerklėse, tik mes jas vadiname prieskydinėmis liaukomis.“

(Iš įvairios spaudos)

Amputavo ne tą koją

Pietų Meksikoje vienas valstybinės ligoninės chirurgas pagyvenusiam pacientui, kuris gydėsi infekciją kairėje pėdoje, amputavo dešiniąją koją.

74 metų Alberto Lopez su žaizda pėdoje, kuri atsirado dėl diabeto, buvo paguldintas į Socialinės apsaugos instituto ligoninę Tustla Gutjereso mieste, esančiame apie 700 km į pietus nuo Mexico City. Operacija vyriškiui buvo atlikta

sėkmingai. Tačiau iš operacinės A. Lopez buvo atvežtas be dešinės kojos ir su sena infekcija, teigė jo šeimos nariai, kurie Generalinei prokuratūrai ir Nacionalinei medicų arbitražo komisijai įteikė skundą.

Ligoninės direktorius Jesus Siman pripažino, kad įvyko klaida ir nurodė, kad operaciją atlikęs chirurgas neteko darbo. Incidentas tiriamas.

(Ž.)

Apie skulptoriaus V. Grybo gyvenimą ir kūrybą

2004 m. gruodžio mėn. Vilniaus paveikslų galerijoje pristatyta menotyrininkės Nijolės Tumėnienės studija „Vincas Grybas. Gyvenimo ir kūrybos drama“. Vienam žymiausiems lietuvių monumentaliosios skulptūros kūrėjams skirtą knygą išleido Lietuvos dailės muziejus.

Pasak studijos autorės ir albumo sudarytojos dr. N. Tumėnienės, sunku surasti kitą XX a. ketvirtame dešimtmetyje Lietuvoje dirbusį skulptorių, sukūrusį tokius svarius patrio-

tiškus paminklus. Anot studijos autorės, V. Grybo gyvenimą būtų galima pavadinti dramatišku ir netgi tragišku, jeigu ne per stebuklą sovietmečiu išlikę jo sukurti paminklai Simonui Daukantui, „Žemaitiškiui“, Vincui Kudirkai, Vytautui Didžiajam Jurbarko ir atkurtas paminklas Vytautui Didžiajam Kaune. Dailininkas skulptorius, visuomenės veikėjas Vincas Grybas (1890—1941) studijavo dailę Varšuvoje, Kaune, Paryžiuje, klause paskaitų Sorbonoje. Nuo 1925 m. daly-

vavo parodose. V. Grybas sukūrė reikšmingų skulptūrų, paminklų: Simono Daukanto — Papilėje, Vytauto Didžiojo — Kaune ir Jurbarko. Vinco Kudirkos — Naujamiestyje, Žemaičio — Raseiniuose, dekoratyvinių skulptūrų, skulptūrinių portretų, antkapinių paminklų, bažnyčių altorių.

N. Tumėnienės monografija iliustruota Arūno Baltėno ir Mečiulo Sakalausko fotografijomis.

(Elta)

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PASISTENKIME NEKARTOTI KLAIDŲ

Rasos Juknevičienės kalba iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame Sausio 13-ajai

1991-ųjų Sausio tryliką, paskaitant lietuvių poetą Joną Aistį, buvo nuplauta Lietuvos garbė. Deja, tam neužteko „vieno kraujo lašo“.

Tiems, kurie žuvo, kurie savo krauju tėvynės garbę nuplovė, amžina pagarba ir meilė. Neuzpildomas netektis kenciantiems artimiesiems — atjauta ir supratimas.

Jonas Aistis, toli nuo tėvynės apmąstydamas siaubingą pasekmę atnešusią sovietinę okupaciją, savo garsųjį eileraštį skyrė 1940-ųjų birželiiui:

*Vienas kraujo lašas būt tave nuplovęs,
O varge jo vieno tu pasigedai,
Nors stiprybę sėmėm iš didžios senovės —
Liko netesėti mūsų pažadai.*

*Vienų vienas žodis būt tave apgynęs,
Bet varge jo vieno tu pasigedai,
Nors visis žadėjom mirti už tėvynę,
Liko netesėti mūsų pažadai.*

Tai parašyta 1948-aisiais. Sutapimas — sausio 13-ąją.

Prirėkė keturių ilgų dešimtmecių, kad lygiai tą pačią Sausio tryliką Aistio rauda virstų Pergalės laužų daina.

Keturioliktą kartą minėdami Sausio 13-osios metines, pakėlė galvas nuo kasdieninių rūpesčių ir darbų, nukreipė mintis nuo dalijimosi valdžia link vertybių, kurios lietuvių burtų prie lietuvių, galėtume turėti pagaliau susitarti, kad Pergalės diena po abiejų praėjusio šimtmečio okupacijų Lietuvai ir yra Sausio 13-oji, 1991-ųjų Sausio tryliktoji.

Taip, ir po to buvo švėčiai pasienyje, žudynės Medininkuose, keršto kulks ir Artūro Sakalausko krūtine, tačiau tai buvo žiauri pralaimėjusių keršto agonija.

Pergalės diena Lietuvai pavėlavo daugiau kaip keturias dešimtis metų, o pavėlavo todėl, kad ją 1944-aisiais okupavo Sovietų Sąjunga. Išista epoka skiria Sausio 13-ąją nuo 1940-ųjų, tačiau prasidėję svarstyimai, ar Lietuvai Gegužės 9-oji yra šventė, šias dvi nutolusias datas ir vėl labai suartina.

Dar 1992-aisiais, minint pirmąsias Sausio 13-osios metines, Islandijos Užsienio reikalų ministras John Baldvin Hannibalsson davė aiškų mūsų istorijos įvertinimą: „Daugiau nei prieš penkiasdešimt metų blogio jėgos užlopinio laisvės liepsną Baltijos valstybėse. Daugiau negu penkiasdešimt metų faktiškai vyko brutalus ir agresyvus Antrasis pasaulinis karas rytinėje Europos dalyje“.

Atrodytų, seniai viskas aišku, tad kodėl vis dar svarstome?

Matyt, todėl, kad istorija linkusi kartotis spirale ir kad vis atkakliau miglotą matymą ant akių visoms trims Baltijos valstybėms bando užtraukti Sovietų Sąjungos teisių perėmėjų Rusija. Savo aukštą dabartinių pareigūnų lupomis iš istorinio sąvartyno lyg vaiduoklius jį grąžina Dekanozovo laikų propaganda, neva Lietuva pati savo noru įstojo į Sovietų Sąjungą, neva jokios okupacijos ir deportacijos būti nebuvo, o tremtiniai tik buvę pavėžėti iš vienos tos pačios valstybės teritorijos į kita.

Rusijos Užsienio reikalų ministerijos oficialiajame internetiniame puslapyje spausdinama išista serija šią ideologiją neva mokslškai pagrindžiančių tekstų, „okupaciją“ tarptautinės teisės požiūriu paneigiančių traktatų. Stalinas nesivargino

savo agresyvią politiką tempti prie tarptautinės teisės normų, už jį tai XXI amžiuje daro jo sukurtas struktūros uolūs mokiniai — Putin Rusijos ideologai.

Oficialiųjų pareigūnų pareiškimai, beje, savo dvasia ir turiniu iš esmės prieštarauja dar 1992 metais išgaliotajai Rusijos ir Lietuvos sutarčiai dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų, kur Lietuvos aneksija buvo pripažinta tarpvalstybinę juridinę galią turinčiam dokumentu.

Kodėl Rusija taip elgiasi ir ką bendro turi Stalino laikus primenantis dabartinio Kremliaus požiūris į Lietuvos okupaciją su Sausio 13-ąją? Pirmoji: iki šiol Rusija nerodo geranoriško požiūrio, kad žmonių žudynėse dalyvavę asmenys būtų nubausti. 42 Sausio 13-osios bylai reikalingi asmenys pasislėpė Rusijoje, NVS šalyse, 25 paskelbta paieška, kardomoji priemonė suėmimas.

Vladislavas Švedas, kuriam paieška paskelbta dėl bendrininkavimo nužudant, dėl siekių ginklu nuverstį teisėtą valdžią, ramiai darbuojasi Rusijos Valstybės Dumoje. Prieš keletą metų jį patį mačiau Maskvoje gudriai besišypsanti posėdžio susirinkusiems NATO Parlamentinėse asamblėjose atsuvams. Maskevoje gyvena ir Oleg Šenin, o Vladimir Uschopčik — vis dar svarbus ir įtakingas kaimyninėje Baltarusijoje.

Deja, ir mūsų partneriai kaltinamuosius Sausio 13-osios bylose vertina savotiškais masteliais. Štai vieno žudynių ideologų Valentino Lazutkos, kaltinimo sąmoningai siekus nuverstį teisėtą valdžią, bendradarbiavus nužudant, 2000-aisiais Lietuvai neišdavė Vokietija. Jeigu tai būtų su fašizmo susijęs nusikaltimas, sprendimas, esu tikra, būtų kitoks, įtariamųjų, kaltinamųjų slėpimas visai teisėtai susilauktų galingos tarptautinės reakcijos. Deja, iki pat 1991-ųjų su komunizmo ideologijos vėliava kankinę, žude, tremę nėra sulaukę savojo Niurnbergo. Manau, kad tai yra esminė demokratinio pasaulio klaida, galinti turėti liudnų pasekmių netolimoje ateityje.

Šiandien Valentinus Lazutka gyvena Minske, o paskutinis Baltarusijos atsakymas dėl V. Lazutkos mūsų Generalinei prokuraturai buvo maždaug toks: jis doras, nes vykdė Sovietų Sąjungos įstatymus. Štai ir Sausio 13-osios ryšys su 40-aisiais, štai ir atsakymas, kodėl Rusijai reikia stalininio mąstymo tarptautinės teisės specialiu, pateisinančių okupaciją — žmones prieš 14 metų, kaip ir prieš šešis dešimtmečius esą buvo nužudyti legaliai, suprask, pagal tarptautinės teisės normas.

Bijau, kad ir Gegužės 9-ąją geranoriškai nusiteikę pasaulio valstybių vadovai taps Stalino politikos pagerbimo, jos reabilitavimo daliviais. Kaip jausitės, lietuviai?

Kai kas sako — tylėkim, nes gali nebeleisti verslo daryti, užmiršk, nes tai jau praeitis.

Labai nesmagu, bet ir praėjus keturiolikai metų tenka priminti, jog ir dėl Sausio 13-osios aukos, ir dėl pokario žmonių kančios, šiandien lengvai tampate Laisvos Lietuvos Seimo pirmininko pavaduotojais ar ministras, varstote Europos Sąjungos institucijų duris.

Kita 1940-ųjų ir Sausio 13-

osios jungtis išplaukia iš pirmosios. Tai, kad komunizmo nusikaltimai, suverenių valstybių okupacijos nesulaukė paties rimčiausio tarptautinio įvertinimo, sudaro prielaidas, jog agresyvi totalitarinė ideologija iš esmės toje pačioje geopolitinėje erdvėje atgimsta naujomis formomis. Kai kas ir Vakarų pasaulyje su vis didėjančiu nerimu stebi Kremliaus veiksmus ne tik pačioje Rusijoje, bet ir aplinkinėse valstybėse.

Štai Vladimir Socor, dienraščio „The Wall Street Journal Europe“ analizuodamas pastaruosius įvykius Ukrainoje, perspėja: „Kremliaus vadovaujamas demokratijos Ukrainoje puolimas, vykstantis pastaruosius keletą mėnesių yra naujas ir akivaizdžiausias posukis link strategijos, skirtos Europos Sąjungos ir NATO kaimyninėms šalims ir netgi imamas joje numatytų veiksmų kai kurių euroatlantinės bendrijos šalių atžvilgiu. Naujo tipo grėsmė tarptautiniam saugumui igavo aiškų pavaldį ir gresia visai teritorijai nuo Baltijos valstybių iki Gruzijos. Ši nauja grėsmė kyla iš Kremliaus pastangų daryti įtaką arba trikdyti rinkimų procesus ir konstitucinę santvarką, siekiant atgauti įtaką ir kontrolę anti-demokratiškai nusiteikusių vietos jėgų pagalbai.“

Be to, šios „naujo tipo“ grėsmės glaudžiai susijusios su terorizmu, neteisėta ginklų ir kvaišalų prekyba ir būtina spręsti branduolinių ginklų platinimo problemą. Be šių „naujo tipo“ grėsmių egzistuoja ir naujaisio tipo grėsmė, kurią atpažinti ir kuriai priešintis dabar yra pats tinkamiausias laikas. Tai — organizuotas demokratijos puolimas ir todėl būtina geriau organizuoti ir koordinuoti Vakarų ir vietos strategijas kovai su šia grėsmė.“

Lietuvos Respublikos tarnybos, galinčios matyti konkrečiau ir giliau, taip pat siūnia nerimastingus signalus, jog kaimyninės valstybės „amžini interesai“ prie Baltijos jūros, švelniai tariant, nėra mums palankūs.

Rusijai gyveniška svarbi yra strateginė Baltijos jūros pakrantės kontrolė. Šie žodžiai — ne iš Petro I ranka rašytų raštų. Tai skelbiama naujausiose Kremliaus strategų dokumentuose jau po to, kai Lietuva, Latvija ir Estija tapo NATO ir ES narėmis. Baltijos jūros pakrantės kontrolė kitų tautų sąskaita esą Rusijos gyvybinis interesas, nes jos nebuvis ir didvalstybės.

O štai ką visai atvirai sako vienas naujųjų laikų Kremliui artimas politikas: „Rusija ir be tankų turi pakankamai svertų, kad išlaikytų įtaką artimajame užsienyje“. Mes praradome politinio spaudimo svertus, todėl turime naudotis biznio teikiama galimybėmis perimti nuosavybę tiesiogiai arba per kitas kompanijas ir siekti, kad gaunamos pajamos tektų politinėms partijoms, kurios siekia gerų santykių su Rusija.“

Kas yra tie „geri santykiai“? Matyt, tokie, kai nematoma, jog viso pasaulio akivaizdėje baigiamu sunaikinti istisia cėčenų tauta, kai nereikalaujama perduoti teisingumui žudikų, kai savanoriškai atiduodama visa energetikos sistema, kai švesti Gegužės 9-osios pakviečiama, gresmingai priduriant — atvaizuokit, nes kitaip bus labai blogai...“

Na, o kokie tie, svertai vietoje tankų? Iš esmės jie kaip ant delno turėtų matytis kiek-

vienam, norinčiam juos pamatyti. Tai:

didinti Baltijos šalių priklausomybę nuo Rusijos energetinių žaliavų;

pagrindinių energetikos ir transporto infrastruktūros objektų kontrolė;

parama prorusiškoms partijoms, judėjimams, žiniasklaidai; rusiškos kultūros energinga sklaida, kad su jaunosios kartos atėjimu nenutrūktų vidinis ryšys;

specialiųjų tarnybų galios didinimas, išskirtinai, matyti ir dėl interesų Kaliningrade dėmesį sutelkiant ties Lietuva; įtakos žmonių protams stiprinimas, auginant Kremliaus įtakojamas žiniasklaidos Baltijos valstybėse galias. Vien 2004 metais informacinei politikai Baltijos šalyse Rusija skyrė — 5 mln. dol. 2005 metams — milijonu daugiau.

Stabdyti rusų tautybės žmonių integraciją.

Neigti okupacijos faktą, taip palaikant šalies išvaduotojų įvaizdį ir pateisinant reikalavimus suteikti politines teises taip vadinamiems tėvynainiams Latvijoje ir Estijoje.

Galai, kad valdžios svertus turintieji ir didelės dalies Lietuvos žmonių nuomonę galintys įtakoti mūsų politikai baugiai užsimerkia, vos pamatę ar išgirdę Rusijos vardą. Gal todėl svarbus analitiniai dokumentai, reikalaujantys politikų dėmesio, dūla itakingų Seimo pareigūnų stalčiuose.

Trečioji jungtis. Pirmą kartą Sausio 13-ąją minime jau Lietuvai kapus NATO, ES nare. Tai sudaro kaip niekada anksčiau lietuvių tautos istorijoje puikią prielaidą saugiam ir pasiturinčiam žmonių gyvenimui.

Svarbiausia abiejų narysčių vertė — esame nebe vieni, todėl „amžinei Kremliaus interesai“ Lietuvoje, agresyvūs siekliai strategiskai kontroliuoti visą Baltijos jūros pakrantę, turėtų būti jau ne tik mūsų vieno rūpestis.

Čia turėtume gerai pasikartoti istorijos pamokas ir pasistengti nekartoti klaidų. Nesenai mane nuddžugino pasikalbėti užsukęs Moksleivių parlamentu narys. Jis ypač atidžiai studijuoja 1940-ųjų įvykius ir bando atsakyti į tą patį, Joną Aistį kankinusi, klausimą: „Kodėl taip atsitiko?“

Sausio 13-oji ir yra kaip tik ta diena, kai privalome stabtelėti ir ypatingai atidžiai apsidairyti. Apsidairyti, įvertinti ir nebijoti pasakyti — mes gimimės nuo tokių „amžinųjų interesų“, kuriuos igyvendinant būtų siekiama užvaldyti mūsų kraštą. Mes turime susitarti, kad gimimės vieningai, nepaisant mūsų vidinių pasistumdymų ar skirtingų politinių pažiūrų.

Lietuvių pernelgy mažai, kad galėtume sau leisti prabangą sąmoningai tarpininkauti tiems, kurie siekia igyvendinti „amžinuosius interesus“ prie Baltijos jūros.

Nebusime mažesni už agunos grūdą NATO ir ES, todėl mūsų partneriai turėtų suprasti, kad gyvenančių prie Baltijos jūros jautrumas „amžinųjų Kremliaus interesų“ atžvilgiu yra ir visos Europos saugumas.

Atsakomybės, jautrumo saugiklio turime labai prižiūrėti, o priauganciai jaunajai kartai — rūpėsingai ugdyti.

Vien todėl, kad jau niekam iš būsimųjų lietuvių kartų nebereiktų skausmingai atsistodinti: „Vienų vienas žodis būt tave apgynęs...“

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Okupacija ar išlaisvinimas?

Daugiau kaip pusšimtį metų tikėjome ir visam laisvajam pasauliui kartojome, kad Lietuva buvo prievarta įjungta į Sovietų Sąjungą. Ilgainiui tuo itikėjo ir Vašingtonas, nepaisant kuris prezidentas sėdėjo Baltuosiose rūmose, kurios partijos nariai sudarė Atstovų rūmų daugumą.

Tuo tikėjo ir daugiau kaip dešimt metų su okupantu kovoję Lietuvos partizanai. Didžioji lietuvių tautos dalis taip pat buvo tvirtai įsitikinusi, kad Lietuva pati savo noru nepuolė į Maskvos glebį, o buvo okupuota ir sovietinės valdžios surežisuotais „rinkimais“ įjungta į „didžiąją tėvynę“. Kas su tų „laisvų rinkimų“ duomenimis nenorėjo sutikti ar kaip kitaip atrodė bolševikinei santvarkai pavojingi, gavo vienos krypties bilietai į Rusijos gilumą arba — kulka į pakaušį.

Dešimtmečiams slenkant, tam tikra tautos dalis susitaikė su likimu, išmoko prisiderinti prie sovietinio režimo, siekti mokslo, kurti ir gyventi apytikriai normalų gyvenimą. Tam tikra dalis tapo savo tautos ir tautiečių išdavikais (aciū Dievui, tai buvo nedidelė dalis), o dar kita — pasiliko kovotojai iki pat nepriklausomybės atkūrimo.

Kai buvo išviešintas „slaptasis“ Molotovo-Ribbentropo susitarimas, atsidarė akys ir lietuviams, ir užsieniečiams. Jau nebebuvo jokios abejonės apie „savo noru įsijungimą į Sovietų Sąjungą“. Paažiškoje didysis Maskvos melas ir tai paskatino tautą siekti laisvės.

Šiandien pažvelkime į du šios temos variantus: 1. Sovietų Sąjunga jėga užėmė — okupavo — Lietuvai ir privertė ją tapti raudonosios imperijos dalimi; 2. sovietų armija Lietuvą išlaisvino iš fašistų (ar buržujų vergijos), o dėkingi lietuviai ant kelių prieš „tėvą Staliną“, maldaudami, kad priimtų į savo globą.

Kurią versiją šiandien pasirenkame: okupanto, ar išlaisvintojo?

Jeigu išlaisvintojo, tai kodėl Lietuva žut būt stengėsi iš to „išlaisvintojo“ glibio ištrukti? Turbut atsakymas visiems aiškus. Ir dėl to susiduriame su ypatinga dilema: ši pavasari, gegužės 9 d., Maskvoje vyks iškilmės paminėti 60 m. nuo II pasaulinio karo pabaigos. Prez. Putin jau pakvietė užsienio valstybių vadus į

šventę, neaplenkdamas ir buvusių okupuotų šalių. Šis kvietimas sudaro nemažai keblumų ypač Baltijos tautom. Jeigu iškilmės jų prezidentai vyks, vadinsi, „karas pasibaigė prieš 60 metų“, ir jokios okupacijos nebuvo. Jeigu nevyks...

Latvijos prezidentė pasiskubino kvietimą priimti, motyvuodama, kad ji turinti „būti ten, kur susirenka Europos vadai“, kad daugiau „nepasikartotų Jalta“. Galima susidaryti nuomonę, kad prez. Vaira Vyke-Freiberga nelabai suprato, kodėl kviečiama. Jeigu į Maskvą ir suvažiuos „Europos vadai“, ten nebus svarstomi kazkokie svarbūs reikalai. Svarbiems klausimams svarstyti dabar yra NATO, Europos Sąjunga, kurioms Baltijos šalys priklauso.

Kol kas Lietuvos prezidentas dar dėsia: nepasakė nei taip, nei ne. Norime tikėti, kad jis padarys teisingą sprendimą ir į Maskvą nevažiuos. Čia, gerbiamieji, jau principo reikalas. Jeigu Lietuvai ir Latvijai, ir Estijai, ir Lenkijai, ir Čekoslavakijai, ir kitoms, 50 m. sovietų okupacijoje praleidusioms valstybėms, karas pasibaigė prieš 60 m., ši sukakti tikrai verta švesti kartu su Rusija. Jeigu reikėjo dar laukti pusšimtį metų, kol — Lietuvos atžvilgiu — išaušo 1990 m. kovo 11-osios rytas, kol Nepriklausomybės akta 1991 m. sausio 13-ąją dar reikėjo aplaistyti nekaltų savo tautos žmonių krauju, tuomet iškilmės Maskvoje būtų didžiausias pasaulyje farsas.

Valdas Adamkus taip pat ragavo karo pabėgėlio duonos Vokietijoje, vėliau, su kitais tūkstantais tautiečių atvyko į Ameriką, buvo veiklus ir susipratęs lietuvis, gerai suvokęs tuometinę Lietuvos padėtį. Dabartinis Lietuvos prezidentas gerai žino, kaip ALTAs, VLIKAs, Lietuvių bendruomenė, kitos organizacijos ir pavieniai asmenys visus tuos dešimtmečius dėjo pastangas, kad Lietuva būtų laisva, tad negali nesuprasti, ką reikėtų jo ir kitų Baltijos valstybių vadovų, dalyvavimas prez. Putin šventėje. Trumpai drūtai: tai būtų pritarimas Maskvos propagandai, kad Lietuva niekada nebuvo okupuota, o draugiškos Rusijos išlaisvinta ir globota, kol „nedėkingi lietuviai“ nusi-grežė nuo Maskvos...

ir dar valandėlė

Sudarė Nijolė Bražėnaitė-Paronetto

Nr. 8

Čužyras, 1956 liepos 9

Mano brangioji Niliute ir Algeli,
Šio laiško svarbiausias tikslas padėkoti jums už siuntinį, kurį gavau š. m. liepos mėn. 5 d. Kelyje išbuvo tris su puse mėnesio. Gavau viską tvarkingai. Šokoladu pavaišinau pašto tarnautojus, nes jie man rūpestingai siuntinį perdavė. Labai dėkoju jums už vilnonę tamsiai mėlyną medžiagą, apie kokią svajoju jau seniai sau patul, nes mano senas dar iš Lietuvos jau gerokai apiplyšęs. Čia už ją daugiau apie 1,500 rublių ir jau perkėtu atsiranda. Už tuos pinigų galėčiau kukliai pragyventi apie 6 mėnesius. Bet pirmos jūsų dovanos nenoriu parduoti.

Jau išmokau gyventi šia diena. Apie rytojų pradėjau mažai rūpintis. Kadkaip pasitikiu Apvaizda ir Ji neapvilia. Pradžioje, kai tik atvažiavau iš Lietuvos, nieko beveik neturėdama ir negalėdama uždirbti, labai tą padėti pergyvenau. Tada nebuvo jokios vilties sugrįžti į tėvynę. Du kartus rašiau pareiškimus Lietuvos vyriausybei, kad leistų grįžti, bet, deja, juos atmetė... Sveikata smarkiai suslūbo. Gydymo komisija nustatė hipertonią III stadijos ir jau paskyrė į invalidų namus. Nesukubinau važiuoti, nes čia turėjau kambarį ir jame galėjau pati tvarkytis. Kraujo spaudimą nustatė 235 į min., kojos pasidarė storos, letenos išsipūtusios kaip paduškos. Mažai aš į tą viską kreipiu dėmesio, tik pikta, kad nebegaliu ne tik kad bėgoti, bet ir spartesnį žingsnį padaryti. Taip man berėplėniant, padėtis pakrypo į geresnę pusę. Prasidėjo kalbos apie senų invalidų paliuosavimą. Tada jau nutariau nevažiuoti į invalidų namus ir šių metų sausio 24 d. išėjo paređymas paliuosuoti senus vienius, kurie neturi kam juos išlaikyti. O sausio 28 d. gavau iš Kauno nuo Valatkos laiška apie jus ir tuoj po to parašiau jums per jį pirmąjį laiška. Nuo to laiko pasikeitė mano nuotaika, tuo pačiu ir pastiprėjau. Dabar dar liko vienas rūpestis — tai kelionė, kurios siek tiek bijau. Važiuoti reikia apie 10 dienų. Tokiai nerangiai, kaip kad aš dabar esu, tai gana sunku. Siuntinių šiuo adresu nebe-

siųskite, nes jau nežadu čia ilgiau pasilikti kaip iki rugpjūčio 15 d. Iki žemos žadu apsigyventi Utenoje pas Vitkus ir aplankyti savo gimtąją vietą, vėliau kviečia pas save Žilijai Panevėžyje. Jie jus visus sveikina, o ypač Mildutė savo krikštoto mamą. Kai parvažiuosiu, jiems daug papasakosiu apie jus ir jau tada jie patys jums parašys. Del įvairių jiems nemalonių mūsų su jais ryšiai tris su puse metų buvo nutrūkę. Dabar ir vėl susiriso.

Aš esu čia su viena ukrainiete mergaite, kuri man daug padėjo, kai sirgdavau ar negalėdavau vandens parsinešti, malkų pasirūpinti ar kitų sunkesnių darbų atlikti. Ji vadinasi Ania Koval. Ji buvo apsilvikiusi Vidutės tautinį kostiumą, kuris buvo pas mane likęs. Dabar jį pasiūčiau ir Lietuvai vienai giminaitei iš Tetės pusės, kuri man atsiųsdavo siuntinių. Ji labai pamaldri ir dažnai meldžiasi už jus.

Prieš išvažiuodama dar parašysiu. Labai laukiu laiško iš Algimanto ir dėkoju jam už siuntinį. Jei būsite negavę tų laišku, kuriuose rašiau apie Mindaugą, parašysiu ir vėl.

Čia yra rašytojas Greičiūnas. Jis rašo su kirviu rankoje. Siūnia visiems lietuviams linkėjimus. Taip pat gyvena viena moteris Veronika Kuzmickienė. Jos 18 m. sunus žuvęs, taip pat ir jos vyras. Ji nei čia, nei Lietuvoje neturi jokių giminių. Yra tik Amerikoje, Čikagoje. jos brolio sunus Vytautas Anilius. Ji labai nori su juo susirašyti. Buk tokia gera, paieškok jį ir pasiūsk jai jo adresą. Padaryk tą kaip galima greičiau. Jūsų mama

Čužyras, 1956 rugpjūčio 6

Brangioji Niliute,
Pirmuosiose laiškuose rašiau ir apie Mindaugą mirtį. Juose rašiau ir apie jo dukterį ir žmoną (klaidingai jums Eva parašė, kad liko jo sunus). Jo dukrelei dabar jau 6 metai, jau eina į mokyklą. Jos vardas Dovidė — Dovidytė. Mindaugo žmona Gene Puidaitė. Ji su Dovidyte gyvena Marvels priemiestyje Kaune.

Bus daugiau.

Lietuvos gynimas tęsiasi

KUN. ROBERTAS GRIGAS

Parengta pagal kalbą, pasakytą LR Seime 2005 m. sausio 13 d. knygos „1991 sausio 13. Pasaulis žvelgia į Lietuvą“ pristatyme

Naujo, kruopščiai parengto dokumentinio leidinio pasirodymas mums yra reikšmingas tuo patiu požiūriu, kaip ir Sausio 13-oji — kaip Lietuvos gynimas. Nes Lietuvos laisvės gynimas tęsiasi — net ir praėjus 14-ai metų po lemtingo sausio pergales Vilniuje. Ir, atrodo, kad kovos už nepriklausomybę įtampa auga.

Kazkas negera dedasi laisvės iškovojusioje mūsų Lietuvoje. Jei tik kariuomenės vadas — tai, žiūrėk, sovietų karo Afganistane veteranas.

Jei tik ministras — tai KGB rezervu karininkas.

Jei Lietuvos saugumo šefas — tai būtina susipainiojęs su buvusiu okupantės SSRS slaptojomis tarnybos.

Kas tai yra? Ką tai reiškia mūsų dabartiai ir ateičiai?

Kaip krikščionis, aš negaliu, neturiu teisės tų konkrečių

asmens smerkti ne teisti. Gal jie šimtą kartų apgailejo savo buvusius ryšius su okupantu struktūromis. Gal jie labiau už mus visus, čia susirinkusius, myli Lietuvą ir linki jai gero — ir į valdžios viršūnes nuėjo vėdin vien tik troškimo kuo daugiau savo kompetencija ir žiniomis pasitarnauti nepriklausomai Lietuvos valstybei. Teoriškai taip gali būti.

Tačiau Sausio 13-osios akivaizdoje, to tyro kraujo akivaizdoje — žmonių bet kaip susijusių su represinėmis okupantu struktūromis, buvimas aukščiausiose Lietuvos valstybės postuose, yra ištikimųjų aukos ir laisvės idealų paniekimas. Pasaulio akivaizdoje tai yra Lietuvos Respublikos kompromitavimas.

Kreipiuosi į Respublikos prezidentą, dalyvavusį šiame knygos pristatyme. Nors krikščioniai nedera per daug lankstytis valdžios ar politikos autoritetams, aš nusilenkdamas Jūsų paprašyčiau — paprašyčiau vardu tos laisvės ir valstybingumą branginančios tautos dalies, kuri čia buvo

1991-ųjų sausį: šiemet gegužės 9-ąją bukite čia, Vilniuje, kur liejosi tautos gynėjų kraujas; nevažiuokite ten, iš kur atėjo išakymas lieti patriotų kraują; ir iš kur, matant akivaizdų totalitarizmo atgimimą, negalime būti tikri, kad panašūs išakymai vėl neatėis. Nevažiuokite į Maskvą!

1945-ųjų gegužės 9-ąją nebuvo nugalėtas fašizmas. 1945-ųjų gegužės 9-ąją vienas fašizmas buvo pakeistas kitu — mano giliu įsitikinimu, blogesniu. Išlikime orūs ir priminkime šią tiesą į konformizmas linkusiai pasaulio įtakingųjų bendrijai. Pagerbkime Sausio 13-osios aukų ir visų žuvusiųjų už laisvę atminimą nedalyvaudami kaip valstybės propagandiniame Maskvos renginyje, kuriame teroro viešpatystės išplėtimas Rytų Europoje būtų vėl šventvagiškai tituluojamas „išvadavimu“. Nepadėkime savo dalyvavimu maskuoti pasukutinį demokratijos aprašiką likvidavimo pačioje Rusijoje ir nesiliaujančio kolonijinio, naikinančio karo Čėtinijoje.

Tik elgdami oriai, ryžtingai ir nepriklausomai, įvykdysime Sausio 13-ąją žuvusiųjų testamentą. Laisvės gynėjų kraujo testamentą. Dieve, mums padėk!

Didžioji sukulentų dalis labai lengvai dauginama: nuskykus lapą ir išmeigus ar padėjus ant žemės vazone, neilgai trukus išdygsta šaknelės ir turime naują augaluką.

Alavijas, angl. „aloe“, priklauso Asphodelaceae šeimai, kurioje yra apie 200 narių. Tai turbūt labiausiai pažįstamas sukulentų šeimos augalas, kartais lietuviškai dar vadinamas alijošiumi. Jo tėvynė yra Pietų Afrika, Arabija, Palestina, kur alavijai buvo žinomi savo medicininėmis savybėmis taip pat vartojami kosmetikos gamybai jau prieš kelis tūkstančius metų. Net ir dabar šis augalas vartojamas toms pačioms reikmėms: atkreipkite dėmesį, kiek įvairių tepalų, muilų ir kitų kosmetikos gaminių savo sudėtyje turi alavijo (aloe).

Alavijų lapai mėsingi, kai kurių pakraščiai apaugę spygliukais, bet yra ir visiškai švelniais lapais. Natūraliai augdami, kai kurie alavijai išauga medžiais, o ir kambarinių augalų stiebas dažnai sumedėja. Vienas tokių — medėjantis alavijas, lot. Aloe arborescens. Gerai augantis, šis alavijas žydi baltais, rausvais arba gelsvais žiedeliais.

Kaip minėta, ir medėjantis alavijas visgi turi spygliukus lapų pakraščiais. Visai be spygliukų yra Aloe plicatilis (beveik galetume sakyti — plikalapis), kuris auga kiek kitaip: lapai išsiruokija į šalis tarytum atskleista vėduoklė. Jis neturi tiek daug vaistinių medžiagų, bet yra patrauklus, lapai žalsvai melšvi, kartais šviesesniais dėmėmis.

Kita sukulentų rūšis yra vadinamieji „crassula“ augalai. Tai daugiausia taip pat švelnialapiai. Tarp jų populiariausias, bent dažniausiai namuose randamas, yra „jade plant“ — storais, tamsiai žaliais, kiek pailgiais, bet beveik apvaliais lapais ant sumedėjusių stiebų. Yra ir margalapių „jade“. Visi jie ypač

Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės. Viena šių augalų rūšių yra „ziemkentėlė“, pakencinė net Amerikos vidurio vakarų žiemai. Tai vadinamoji „Višta su viščiukais“ (Hen and chickens) — Echeveria secunda. Lietuvoje šį augalą vadinavo „žemės žiedu“, o populiariausias angliškas vardas kilęs iš to, kad pagrindinis augalas — t.y. „višta“ — apie save išsiaugina

Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės. Viena šių augalų rūšių yra „ziemkentėlė“, pakencinė net Amerikos vidurio vakarų žiemai. Tai vadinamoji „Višta su viščiukais“ (Hen and chickens) — Echeveria secunda. Lietuvoje šį augalą vadinavo „žemės žiedu“, o populiariausias angliškas vardas kilęs iš to, kad pagrindinis augalas — t.y. „višta“ — apie save išsiaugina

Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės. Viena šių augalų rūšių yra „ziemkentėlė“, pakencinė net Amerikos vidurio vakarų žiemai. Tai vadinamoji „Višta su viščiukais“ (Hen and chickens) — Echeveria secunda. Lietuvoje šį augalą vadinavo „žemės žiedu“, o populiariausias angliškas vardas kilęs iš to, kad pagrindinis augalas — t.y. „višta“ — apie save išsiaugina

Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės. Viena šių augalų rūšių yra „ziemkentėlė“, pakencinė net Amerikos vidurio vakarų žiemai. Tai vadinamoji „Višta su viščiukais“ (Hen and chickens) — Echeveria secunda. Lietuvoje šį augalą vadinavo „žemės žiedu“, o populiariausias angliškas vardas kilęs iš to, kad pagrindinis augalas — t.y. „višta“ — apie save išsiaugina

Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės. Viena šių augalų rūšių yra „ziemkentėlė“, pakencinė net Amerikos vidurio vakarų žiemai. Tai vadinamoji „Višta su viščiukais“ (Hen and chickens) — Echeveria secunda. Lietuvoje šį augalą vadinavo „žemės žiedu“, o populiariausias angliškas vardas kilęs iš to, kad pagrindinis augalas — t.y. „višta“ — apie save išsiaugina

DAR APIE KAMBARINIUS AUGALUS

Didžioji dalis mūsų skaitytų gyvena klimato zonoje, kur metų laikai ryškiai skiriasi vieni nuo kitų. Paprastai visi darbai — ir augimas — daržuose bei darželiuose žiemą sustoja. Tuomet daugiau dėmesio kreipiame į augalus savo bute, savo namuose.

Net ir tamsiausiam kambariui visgi galima šį tą auginti, kad žiema neprailgtų, kad oras bute būtų švaresnis ir mūsų nuotaika geresnė, žvelgiant į žalią augalą. Ypač vyresniems žmonėms reikėtų savo aplinką puošti kambariniais augalais. Tai suteikia malonų užsiėmimą, dienos ne taip prailgsta, be to, nesunku atrasti bendrą kalbą su kitais, panašius augalus auginčiais.

Kiek spėjame iš Žalianyškčių siunčiamų laiškų, lietuviai be augalų retai apsieina. Nors daugelis norėtų kažką auginti, bet bijo, kad nesugebės, arba bus daug darbo, arba reikia ypatingų sąlygų, kurių savo bute neturi.

Pastebėjome, kad daugeliui patinka kaktusai — tai lietuviams tiesiog neįprastas, egzotiškas augalas, kurį užsiauginti yra malonu. Tačiau žmonės „bijo“ kaktusų spyglių. Taigi, ką daryti: kaip suderinti norą auginti kaktusus ir baimę susibadyti pirštus?

Žalianyškštis pataria: auginkite „succulents“. Tai irgi tam tikra kaktusinių augalų rūšis, bet didžioji jos dalis — be spyglių.

„Succulents“ lietuviškai vadinami sukulentais (kaip gi kitaip?!). Jie taip pat yra sausų klimato zonų augalai, bet, pasinaudodami retkarčiais pasirodanciais lietaus krituliais, savo audiniuose — kamienuose ir lapuose — sukaupta vandens atsargas. Kartais tas vanduo sudaro apie 95 proc. šių augalų svorio. Sausros metu sukulentai labai taupiai sukauptą vandenį vartoja ir taip išlieka net ilgus periodus. Po lietaus atsi-

Aloe arborescens — alavijas.

POPIEŽIUS PRIĖMĖ NAUJĄ LIETUVOS AMBASADORIŲ

2004 gruodžio 6 d. popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė skiriamuosius raštus įteikti atvykusį naująjį Lietuvos Respublikos ambasadorių Sostą Algirdą Saudargą. Ambasadorius A. Saudargas atvyko į Romą 2004 metų lapkričio 16., pakeisdamas nuo 1992 m. Lietuvos Respublikos ambasadoriaus prie šventojo Sosto pareigas ėjusį ambasadorių Kazį Lozoraitį. Ambasadorius K. Lozoraitis oficialiai atsisveikino su popiežiumi Jonu Pauliumi II 2004 m. lapkričio 18 d.

Popiežiaus Jono Pauliaus II kalboje, įteiktoje naujam Lietuvos ambasadoriui A. Saudargui sakoma: „Pone ambasadoriau, maloniai prašau perduoti mano nuolatinei ir nuosirdžiai pagarbą Jūsų šaliai, kurioje turėjau džiaugsmą apsilankyti 1993-ųjų rugšėji, vadovams. Noriu užtikrinti, kad kasdieninėje maldoje prisimenu visus lietuvius, su kuriais mane sieja kultūriniai ir dvasiniai saitai“. Popiežius teigė, kad ambasadoriaus atvykimas jam priminė „daugelį ryšių su lietuvių tauta, kurios permainas Apaštalu Sostas nenustoję rūpestingai sekti per visą ilgą ir sudėtingą jos istoriją“. Šventojo Petro Išpedinio misijos dalis palaikyti tikintuosius įvairiuose pasaulio kraštuose ir tuo pačiu metu nuolat priminti bendrąsias vertybes, kuriomis galima grįsti teisingos ir vieningos visuomenės gyvavimą. Šventasis Sostas, remdamasis amžiu patirtimi, liudijanti, kad visuotinės moralės normos užtikrina saugų pilietinį tautų gyvavimą, neuilgstamai gina tautų teises iškilni istorijos sceną su savo ypatumais, gerbiančiomis kiekvienos tautos teise į laisvę“.

„Žinau, kad kultūrinėje ir socialinėje kaitoje, kurią šiuo

laikotarpiu išgyvena Jūsų tėvynė, būtina pabrėžti jos krikščioniškas šaknis, iš kurių ilgas amžius tautos dauguma semėsi sau gyvybės. Man rūpi dar kartą palinkėti Lietuvos piliečių atstovams, kad semtųsi jėgų iš Tautos istorijoje glaudinčio kilnaus žmogiškumo ir evangelinių idealų paveldo bei nuosirdžiai išpareigotų kurti laisvą visuomenę, grįstą tvirtais etniniais ir moraliniais pagrindais. Šioje perspektyvoje raginu katalikus, sudarančius didžiąją gyventojų dalį, bendrabariauti su visais geros valios žmonėmis siekiant išvengti, kad ir Lietuvos visuomenė būtų stipriai paveikta supasaulejusio ir vien malonumų siekiančio gyvenimo būdo ir jo prazūtingų kerų. Tikintieji, suprasdami, kad neužtenka kovoti vien su blogio pasekmėmis, tesiryžta žengti kartu su tais, kurie tinkama įstatymų leidyba ir subalansuotu elgesio stiliumi skatina šeimos ir gyvybės gynybą nuo pat jos prasidėjimo iki natūralios mirties“, — rašo šventasis Tevas.

Popiežius taip pat pasidalia savo asmeniniu džiaugsmu dėl Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungos tautų bendriją. Jis linki: „Tegul Dievi padedant šis žemynas suranda budus ir kelius vaisingo bendradarbiavimo atmosferoje kurti taiką ir visuotinę gerovę, gerbiančią visas kulturas ir visų tautų teisėtą teises, siekiant visų žmonių ir visos Europos, nuo Atlanto iki Uralo, klestėjimo“.

Šventojo Tevo laiške toliau kalbama apie Apaštalu Sosto pasirėngiamą bendradarbiuoti siekiant tarptautinės bendrijos gerovės. Laiškas baigiamas apaštališkuoju palaiminimu visiems Lietuvos žmonėms.

Bažnyčios žinios, 2004 m. Nr. 24

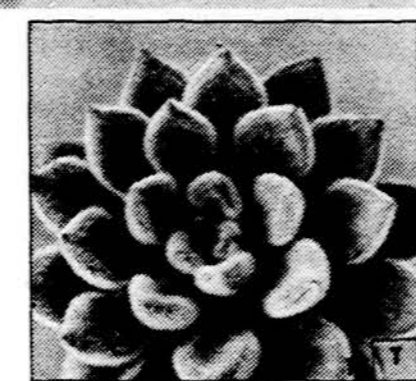

Crassula argentea. Lengvai dauginami lapais. Krasulos taip pat žydi rausvų arba balzanų žiedelių kekėmis.

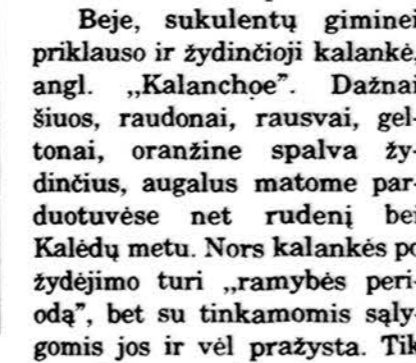

Echeveria Haageana. Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės.

Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės. Viena šių augalų rūšių yra „ziemkentėlė“, pakencinė net Amerikos vidurio vakarų žiemai. Tai vadinamoji „Višta su viščiukais“ (Hen and chickens) — Echeveria secunda. Lietuvoje šį augalą vadinavo „žemės žiedu“, o populiariausias angliškas vardas kilęs iš to, kad pagrindinis augalas — t.y. „višta“ — apie save išsiaugina

Echeveria „Woolly rose“. Nemazą būrį „viščiukų“ — jaunų augaliukų, kuriuos taip pat galima persodinti atskirai. Viena Echeveria rūšis turbūt patiktų visiems, mėgstantiems „švelnius“ augalus. Tai Echeveria „Doris Taylor“, kurios lapai minkšti, švelniukai kaip aksomas (dar augalas vadinamas „Woolly rose“ ar „Plush rose“), jie beveik sidabrinės spalvos. Beje, sukulentų giminei priklauso ir žydinčioji kalankė, angl. „Kalanchoe“. Dažnai šiuos, raudonai, rausvai, geltonai, oranžine spalva žydinčius, augalus matome parduotuvėse net rudenyje bei Kaledų metu. Nors kalankės po žydėjimo turi „ramybės periodą“, bet su tinkamomis sąlygomis jos ir vėl pražysta. Tik nedaugelis saulės šviesos ir retkarčiais — vandens.

Kalanchoe. Labai patrauklus sukulentų šeimos narys yra Echeveria. Jie primena „žalią žiedą“, gražiai išsiskleidusį vazono paviršiuje, tiesiai iš žemės.

Paskelbtas šventųjų sąrašas

2004 m. gruodžio mėn. Vatikanas paskelbtas naujas Bažnyčios pripažintų šventųjų bei palaimintųjų sąrašas „Martyrologium romanum“. Lotynų kalba 844 puslapiuose pateikiama biografinių ir liturginių žinių apie 6.650 šventųjų, kurių vardai žinomi. Toliau žinyne pateikiama duomenų apie beveik 7.400 krikščionių persekiojimo laikų kankinių, kurių vardai ir biografiniai duomenys žinomi tik iš dalies. Sąrašas gerokai patobulintas, kurių vardai ir biografiniai duomenys žinomi tik iš dalies. Sąrašas gerokai patobulintas, kurių vardai ir biografiniai duomenys žinomi tik iš dalies. Sąrašas gerokai patobulintas, kurių vardai ir biografiniai duomenys žinomi tik iš dalies.

2004 m. gruodžio mėn. Vatikanas paskelbtas naujas Bažnyčios pripažintų šventųjų bei palaimintųjų sąrašas „Martyrologium romanum“. Lotynų kalba 844 puslapiuose pateikiama biografinių ir liturginių žinių apie 6.650 šventųjų, kurių vardai žinomi. Toliau žinyne pateikiama duomenų apie beveik 7.400 krikščionių persekiojimo laikų kankinių, kurių vardai ir biografiniai duomenys žinomi tik iš dalies. Sąrašas gerokai patobulintas, kurių vardai ir biografiniai duomenys žinomi tik iš dalies. Sąrašas gerokai patobulintas, kurių vardai ir biografiniai duomenys žinomi tik iš dalies.

BŽ, 2004 m. Nr. 24

Religinio meno paroda

2004 gruodžio mėn., atidarant septintąjį katalikų dailininkų religinio meno parodą „Gloria Deo“, Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje buvo aukojamos Mišios, o po jų visi maloniai pakviesti į parodos atidarymo iškilmes Kauno jėzuitų vienuolyno saleje. Tą pačią dieną paroda atidaryta ir Birštono sakraliniame muziejuje.

2004 gruodžio mėn., atidarant septintąjį katalikų dailininkų religinio meno parodą „Gloria Deo“, Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje buvo aukojamos Mišios, o po jų visi maloniai pakviesti į parodos atidarymo iškilmes Kauno jėzuitų vienuolyno saleje. Tą pačią dieną paroda atidaryta ir Birštono sakraliniame muziejuje.

Katalikų dailininkų religinio meno parodos tęsia prieškariu gyvavusių katalikų intelektualų sąjūdžio tradiciją, kai Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje 1935–1940 m. veikė Bažnytinio meno muziejus. 1994 m. menotyrininkės dr. L. Šinkūnaitės iniciatyva atgaivinta tradicija rengti bažnytinio meno parodas. Beveik kiekvienais metais Kaledų, Velykų ar Sekminių proga organizuojamos parodos ekspozicines erdves suteikdavo

Kauno kunigų seminarija, nuo 2001 m. persikelta į erdves Kauno jėzuitų vienuolyno patalpas. Nuo 2002 m. parodos ekspozuojamos Kauno jėzuitų namuose ir Birštono sakraliniame muziejuje. „Gloria Deo 2004“ parodoje dalyvauja 27 menininkai: tai tapytojai — V. Kašinskas ir A. Vaitkūnas, grafikai — A. Mickutė ir D. Maleckienė, tekstilininkė A. Grigaitienė, skulptorius G. Staškauskas, mažosios skulptūros kūrėjas — S. Lampickas, L. Ivaškevičius bei gausus būrys br. Karlo Bergtagin, OFM, suburtų ikonografų — M. Viluckas, A. Žiupnys, O. Beita (svečio teisėmis) ir kiti. Parodoje ekspozuojami 57 darbai, iš jų 19 ikonų, 9 skulptūrėlės, 13 tapybos darbų 4 liturginiai drabužiai, 6 fotografijos bei 6 grafikos darbai.

BŽ, 2004 m. Nr. 24

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukakčiai paminėti. Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų. Rašinio apimtis: 100 mašinelė ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau). Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti. Už geriausią tekstą skiriama 1.000 dol. premija, kurios mecenatas yra Kazimieras Rožanskas. Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos. Rašiniai pasirašomi slapyvardžiu, o atskirame vokeri išrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas. Siūsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

PASLAUGOS
STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metų)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane.
Vilma Jarušienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

ISNUOMOJA
Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$600-\$640;
2 mieg. — \$680-\$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.
Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
Skelbimų skyrtas
Tel. 1-773-585-9500

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS
SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĖI, LATVIJAI, ESTIJAI, UKRAINAI, BALTARUSIJAI
IŠSTUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĖ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439. Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067. Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629. Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455. Tel: 708-599-9660

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

RYGA

Latvijos prezidentė Vaira Vīķe-Freiberga per gegužės 9-osios iškilmes Maskvoje neturės galimybės išdėstyti savo šalies pozicijos dėl okupacijos. Tai interviu laikraščiu „Diena“ pareiškė Rusijos ambasadorius Latvijoje Viktor Kalužin. Prezidentė nusprendė dalyvauti iškilmėse Maskvoje ir parengė deklaraciją, kurioje supažindinama su Latvijos pozicija dėl Antrojo pasaulinio karo išdavų. Pasak diplomato, Rusija neprištarauja, jeigu bendroje šalių deklaracijoje būtų punktas apie stalininio režimo, nuo kurio nukentėjusios visos SSRS tautos, nusikaltimus. Tačiau Rusijos ambasadorius pabrėžė, kad deklaracija negali būti kalbama apie Latvijos okupaciją.

BERLYNAS

Po to, kai Didžiosios Britanijos princas Harry į vieno draugo vakarėlį atvyko „pasipuoses“ nacistines vokiečių armijos raiščių su svestika bei tuo sukėlė visuotinį pasipiktinimą, Vokietijos politikai paragina visoje Europoje uždrausti naudoti nacių simboliką. Vokietijoje galima griežti antifašistiniai įstatymai, draudžiantys naudoti tokius nacių simbolius kaip svastika ir hitlerininkų pasisveikinimą „Heil Hitler“, kurį tariant ir viršų iškeliamą ištisčia ranka. Taip pat draudžiama platinti Adolf Hitler knyga „Mein Kampf“, kuri leidžiama daugelyje pasaulio šalių, tarp jų ir Izraelyje. Žydų grupės pareikalavo, kad Harry atvyktų simbolinio vizito į Ausvitz koncentracijos stovyklą ir taip atitaisytu padarytą klaidą.

KJEVAS

Viena iš pretendentių Ukrainos ministro pirmininko postą Julija Tymošenko pareiškė, kad „oranžinė revoliucija“ turi tapti pavyzdžiu kitoms šalims. „Prisijunkite. Aš manau, kad oranžinė revoliucija turi būti gerumu eksportuojama visur, kur tik galima“, pareiškė ji interviu laikraščiu „Novaja gazeta“. Tuo tarpu interviu laikraščiu „Izvestija“ J. Tymošenko, kalbėdama apie savo perspektyvas tapti Ukrainos vyriausybės vadove, sakė: „2004 metų birželį, prezidento rinkimų kampanijos išvakarėse, J. Tymošenko susivienijimas ir Viktoro Juščenko „Mūsų Ukraina“ sudarė koaliciją

jos susitarimą. Šiame dokumente rašoma, kieno kandidatūrą prezidentas pasiūlys Radai. „Esu įsitikinusi, kad V. Juščenko tai įvykdys.“

ZAGREBAS

Kroatijos vadovas Stjepan Mesić, kuris savaitgalį vykusiam antrajame prezidento rinkimų rate iškovojo įtikinamą pergalę prieš savo varžovę konservatorę, pirmadienį pažadėjo per antrąją penkerių metų kadenciją šiam poste atvesti buvusią Jugoslavijos respubliką į Europos Sąjungą (ES). Jei Kroatijai pavyks įgyvendinti šį tikslą, ji bus tik antroji po Slovenijos iš šešių buvusių Jugoslavijos respublikų, priimta į ES. Šią kalbą prezidentas pasakė netrukus po to, kai buvo paskelbti oficialūs sekmadienį vykusio rinkimų rezultatai, remiantis kuriais, S. Mesić gavo 66 proc. rinkėjų balsų, o jo varžovė, vicepremiere Jadranka Kosor iš Kroatijos demokratų sąjungos (HDZ) — 34 procentus.

JAV

WASHINGTON, DC

Prezidento George W. Bush ketinimai ketvirtadienį įvyksiančios inauguracijos iškilimams išleisti 40 mln. JAV dolerių kelia nemažos dalies amerikiečių nepasitenkinimą. Jie tvirtina, kad ne laikas didelėms iškilimams tuo metu, kai šalis kariauja Iraką, o pasaulis gedi pro Pietryčių Aziją praužusio cunamio aukų. G. W. Bush mėėjai, šveddami jo antrąją inauguraciją, ketina rengti tris dienas trukusiančius pokylis su fejerverkais. Pažymėtina, jog visos iškilmės susijusios sąskaitos bus padengiamos ne iš mokesčių mokesčių, o privačių bendrovių ir piliečių paaukotų lėšų. Kritikuojantys, prabangių iškilimų nederėtų rengti amerikiečiams beveik kiekvieną dieną patiriamai nuostolių Irake. Jie ragina daugiau pinigų skirti nuo gamtos stichijos nukentėjusioms valstybėms.

NEW YORK

JAV specialiosios paskirties būriai atlieka Irane slapta operaciją, parinkdami taikinius galimoms kariniams smūgiams, pirmadienį rašo žurnalas „The New Yorker“. Įtakingo žurnalisto Seymour Hersh, kuris pernai atskleidė, kad JAV kariai tyčiojasi iš suimtųjų Irako Abu Ghraib kalėjime, publi-

kacijoje sakoma, kad ši amerikiečių misija Irane vyksta jau šešis mėnesius ir kad šaltiniai JAV žvalgyboje ir ginkluotuosiose pajėgose jam ne kartą sakė, jog „kitas strateginis taikinis yra Iranas“. Kaip pažymima „The New Yorker“ straipsnyje, daugiausia domimasi „maždaug 40-čia objektų“, kurie, kaip itariama, gali būti susiję su branduolinių ir cheminių medžiagų bei raketų programomis. S. Hersh rašo, jog G. W. Bush administracija į dvasininko Habib Salmana kovos veiksmų zona“, kur po Irako kampanijos turi prasidėti Irano kampanija.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Ginkluoti asmenys sekmadienį nužudė įtakingo šių dvasininko Ali al-Sistani padėjėjo sūnų. Tai naujausia ekstremistų kampanijos prieš A. al-Sistani pasekėjus auką. Užpuolikai ugnį į dvasininko Habib Salmana sūnų paleido tuo metu, kai jis sėdėjo pietinio Numanya miesto interneto kaviniėje, teigė liudininkai. Praėjusį trečiadienį maistinininkai nužudė du A. al-Sistani padėjėjus. A. al-Sistani padėjėjai dėl šių žmogžudysčių stengiasi nieko nekaltinti, tačiau vienas pareigūnas Najaf sakė, kad panašių atakų gali būti daugiau.

AZIJA

BEIJING

Pirmadienį liginėje mirė Zhao Ziyang, kuris 1989-aisiais dėl nepatirtimo armerijos veiksmams prieš Tiananmen aikštėje susirinkusius protestuotojus buvo pašalintas iš Kinijos komunistų partijos vadovo posto. Zhao Ziyang, kuriam buvo 85 metai, 15 pastarųjų metų buvo politiškai keblis figūra, o vyriausybė baiminasi, kad jo mirtis gali išprovokuoti protestų bangą. Zhao Ziyang gruodžio 5 dieną buvo nuvežtas į liginę dėl chroniško plaučių uždegimo. Z. Ziyang dukra Wang Yanna, kuri pakeitė savo pavardę, kai tėvas buvo nubaustas už tai, kad nepritarė karių susidorojimui su protestuotojais, sakė, kad jis mirė ramiai. Emus blogėti Z. Ziyang sveikatai, vyriausybė sustiprino saugumą Tiananmen aikštėje, nes būgštavo, kad šiuo laikininko Kinijos reformų simboliu tapusio žmogaus mirtis gali tapti protestų pretekstu.

Kodėl klesti prekyba žmonėmis?

VIDA TAVORIENĖ

Kasmet kone pusantro tūkstančio Lietuvos gyventojų nukenčia nuo prekeivių žmonėmis. Tokius duomenis pateikia Europolas. Daugiausia duomenų turima apie priverstines prostitucijos aukas. Tačiau iš tikrųjų nukentėjusiųjų nuo šios grėsmingai plintančios nusikalstamos veiklos gali būti kur kas daugiau. Net atokiausiuose šalies kampeliuose įvairiais būdais verbuojamos merginos ir joms žadamos aukso kasyklos užsienyje. Teikti seksualines paslaugas vertiami ir vyrai bei vaikai. Tačiau šios problemos mastą šalies valdžia bei policijos pareigūnai vis dar žiūri primerktomis akimis. O visuomenėje sklando nuostata — aukos pačios kaltos.

Vilioja dideliu uždarbiu

„Visame pasaulyje didėja migracija, kartu plečiasi ir prekyba žmonėmis. Ypač į tas šalis, kur prostitucija yra legalizuota, pavyzdžiui, į Olandiją, Vokietiją. Gerai, kad žmonėms sudarytos sąlygos išvažiuoti į užsienį, ten dirbti. Tačiau reikia žinoti, kur važiuoti ir ką ten veiksi. Kitaip niekas negali apsaugoti nuo prekeivių žmonėmis pinklių. Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, kasmet dingsta 1,200–1,300 šalių gyventojų. Tačiau tai nėra tikslus duomenys“, — sakė nevyriausybinės organizacijos Dingusių šeimų paramos centro vadovė Ona Gustienė.

Daugiausia duomenų turima apie prostitucijos pinkles patekusias merginas. Vienos išvažiuoja savo noru, kitos — paveiktos sutenerių ar jų žmonių. Tačiau dažniausiai jos visos patenka į priverstines prostitucijos pinkles.

„Anksčiau merginos, važiuodamos į užsienį, tikėjo, kad dirbs žadėtą auklę, indų plovėjas, slaugytojos, viešbučių tvarkytojos ar panašų darbą. Dabar dažniausiai tomis vilionėmis jau nebetiki, jos supranta, jog teks dirbti prostitutėmis. Tačiau dar ne viena tikisi užsienyje greitai uždirbti daug pinigų. Žinoma, jų surištu niekas neveža. Bet suteneriai ar jiems atstovaujantys žmonės moka psichologiškai paveikti, suvilioti gražiais pažadais ir dideliais uždarbiais. Jos neišsivaizduoja, kad teks patirti smurtą, prievartą, šantažą, visus pinigus teks atiduoti suteneriams, jiems vergauti“, — kalbėjo daug su nukentėjusiomis bendraujanti O. Gustienė.

Neretai suvilioti merginas bandoma spausdinant laikraščiuose skelbimus apie indų plovėjų, šokėjų bei panašų darbą užsienyje. Lietuvai tapus ES nare, pradėtas siūlyti legalus darbas. „Į vienus namus įtikinėti jaunos mergaitės mamos atvyko kostiumuoti vyrukai. Jie dievagajosi, jog darbas bus legalus, dukra bus įdarbinta statybose“, — apie prekeivių žmonėmis apgaules pasakoja Dingusių žmonių šeimų paramos centro direktorė.

Legaliu darbu bare neseniai buvo gundomos dvi vieno Panevėžio rajono kaimo merginos, norėjusios tolesniam mokslui užsidirbti pinigų užsienyje. Tačiau jos sakė greitai susivokusias, kad įkalbinėjtojas reikalingos merginos toli gražu ne indams plauti.

Merginų „eksportas“

Turimi skaičiai rodo, jog daugiausia prekybos žmonėmis aukų iš mūsų šalies užregistruota Vokietijoje. Šios šalies Federalinės kriminalinės policijos duomenimis, 2000 metais nustatytą prekybą žmonėmis iš Lietuvos aukų buvo daugiau, tačiau Lietuva šioje lentelėje išliko tarp pirmiausiųjų. Daugiau į prostitucijos vergovę tais metais pakliuvusių merginų buvo užfiksuota tik iš Baltarusijos bei Ukrainos.

Atsivėlgiant į šių šalių ir Lietuvos gyventojų skaičių, galima teigti, jog mūsų šaliai tenka išskirtinė pozicija. Išskirtinai Lietuva atrodė ir palyginti su kitomis dviem Baltijos šalimis. Iš jų nukentėjusiųjų nuo priverstines prostitucijos į vokiečių pareigūnų akiratį patenka kelis kartus mažiau nei mūsų šalies gyventojų.

Viena pagalbos prekybos moterimis aukoms centro Vokietijoje darbuotoja yra pareikšusi, jog 80 proc. moterų, kurioms jai tenka padėti, yra iš Lietuvos.

„Sunku pasakyti, kodėl lietuviai pasižymi šioje srityje. Ir Latvijoje, ir Estijoje yra panašios ekonominės bei socialinės sąlygos. Tai galima būtų aiškinti moralinių vertybių degradacija“, — atsakymų ieško visuomeninės organizacijos, padedančios nukentėjusiems nuo prekeivių žmonėmis, atstovai.

Yra manančiųjų, jog prekybą žmonėmis Lietuvoje kelia nutiesė prekeiviai automobiliais. Į šį verslą panirę lietuvaičiai greitai rado ir kitas, dar pelningesnes erdves. Užmezgę pažintis su suteneriais, viešniai šeimnininkais, prekeiviai pradėjo „eksportuoti“ merginas seksualinėms paslaugoms.

Nesulaukia dėmesio

Dingusių žmonių šeimų paramos centras siekia atkreipti aukščiausios šalies valdžios dėmesį į grėsmingai plintančią prekybą žmonėmis. Įvairiuose renginiuose kelia klausimus, kodėl prekybos moterimis masčiai Lietuvoje yra vieni didžiausių Baltijos šalyse, kodėl nenubaudžiami nusikaltėliai, prekiaujantys žmonėmis. Tačiau dera dėmesio nesulaukiama.

Pasak O. Gustienės, ši problema pradėjo ryškėti kone prieš dešimtmetį. Tačiau tuomet niekas tam neteikė reikšmės. „Vienas Seimo narys 1998 metais pareiškė, jog prekybos žmonėmis šalyje nėra. Tačiau mes dar 1996 metais turėjome duomenų, jog iš užsienio šalių į Lietuvą buvo deportuota 320 merginų ir moterų iki 30 metų amžiaus. Daugiausia jų buvo deportuota iš Vokietijos“, — aukščiausiu visuomeninės organizacijos vadovė.

Ji apgailestauja, jog ligi šiol nėra be žinios dingusių žmonių valstybinės kompiuterizuotos paieškos sistemos, nėra įstaigų, kurios teiktų išsamią teisinę, psichologinę ir kitokią pagalbą. Šalyje nesukurta prekybos žmonėmis bei priverstines prostitucijos aukų reabilitacijos programa. Centre yra patalpos, kuriose 3 mėn. galima apgyvendinti iš priverstines prostitucijos ištruktas moteris. Tačiau tai labai menka parama.

„Tokių prieglaudų reikėtų kur kas daugiau. Prieš rinkimus kalbėjau su vienu Panevėžio rajono politikū, jis žadėjo padėti. Tačiau vos tik į išrinkti, jis manęs jau nebeįpažino“, — „Valstiečių laikraščiu“ sakė Dingusių žmonių šeimų paramos centro trui Panevėžyje atstovaujantis Stasys Diponas.

Nevyriausybines organizacijas atstovaus apgailestavo, jog šios skaudžios situacijos visuomenė nežino, stinga švie-

A + A ELENA ŠILEIKIS

Mirė 2005 m. sausio 13 d., sulaukusi 81 metų.
Gimė Birštone, Lietuvoje. Chicago, IL išgyveno 38 m. ir 1989 m. persikėlė į Michigan City, IN.
Nuliūdę liko: dukra Margaret Šerelis, Lietuvoje dukterėčia Violeta Mištautienė, sūnėnas, Arvydas Imša ir jų šeimos.
Velionė buvo žmona a.a. Kazio S.
A.a. Elena pašarvota antradienį, sausio 18 d. nuo 4 v. p.p. iki 8 v.v. McKeon laidojimo namuose, 2410 Duneland Beach Dr., Michigan City, IN.
Mišios buvo aukojamos trečiadienį, sausio 19 d. 10 v.r. Notre Dame Catholic Church, 1010 Moore Rd., Michigan City, IN. Velionė bus palydėta į Čikagą, kur laidotuvės įvyks Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuosirdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukra ir artimieji

Laidot. direkt. McKeon F. M. Tel. 219-879-8340.

A + A HALINA ŽITKIENĖ

Staiga mirė 2005 m. sausio 15 d., sulaukusi 81 m. amžiaus.
Gyveno St. Pete Beach, FL.
Velionė buvo a. a. Edvardo Žitkaus žmona.
A.a. Halina buvo St. Peterburgo Lietuvių klubo, Bendo Amerikos Lietuvių Šalpos fondo ir Lietuvos Dukterų draugijos narė.
Velionė buvo pašarvota penktadienį, sausio 21 d. nuo 5 v. p.p. iki 8 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439 (arti Derby Rd.).
Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 22 d. 9:30 val. r. Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur velionė bus palydėta į Pal. Jurgio Matulickio misijos bažnyčią, kur 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a.a. Halina bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuosirdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A + A TEODORAI LAPINSKIENEI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame vaikus LINĄ ir LAIMĄ, jų šeimas, gimines ir artimuosius.

Krumplių šeima

A + A LEOPOLDUI HEININGUI

mirus, jo žmoną PAULINĄ, gimines ir artimuosius užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Antano Lietuvių parapijos choras ir jo vadovas Detrouite

čiamosios veiklos. „Reikėtų vaziuoti į kaimo mokyklas, susitikti su kaimo bendruomenėmis ir skaityti paskaitas, aiškinti jaunimui. Ko gero, ir lėšų, ir dėmesio tam padaužės, kai kokio aukšto politikos dukra ar sūnus pakliūs į tokią situaciją“, — pastebėjo S. Diponas.

Bijo kreiptis į policiją

Pacios aukos nesikreipia į policiją, nes yra labai įbaugintos jas išnaudojusiu žmonių. Tačiau su nukentėjusiomis lengva peržengti policijos komisaraiat slenkstį ir dėl to, jog jos bijo būti pažemintos, išgirsti priekaištus, kad jos pačios kaltos.
Pareigūnų pagalbos prašę aukų artimieji patiria daug nusivylimų.

Panevėžio miesto policijos vyriausiojo komisariato viršininkas Stanislovas Poliakas tvirtino, jog jie vieni pirmųjų

„Valstiečių laikraštis“, 2004 m. Nr. 98 (8393)

Finansininkė pralošė pasisavintus 300,000 litų

Atkelta iš 1 pl.

Sekmadienį sulaukta ir apklausta finansininkė aiškino, kad nuo 2002 m. rugsėjo iki 2005 m. sausio 14 d. yra pasisavinusi apie 300,000 litų susivienijimo pinigų, kuriuos įvairiomis sumomis iš įmonės sąskaitos internetu pervadavo į savo asmeninę kortelės sąskaitą ir iš kortelės pinigų paimdavo bankų grynųjų pinigų išdavimo bankomatuose. Dalį pinigų ji pasisavino iš susivienijimo ka-

sos grynais.

Visus pasisavintus susivienijimo pinigų finansininkė pralošdavo įvairiose Vilniuje esančiose lošimų įstaigose.

Išaiškėjus šioms aferoms, susivienijimo „Lietuvos medicina“ valdyba pirmadienį susaukė neeilinį valdybos posėdį. Pasak prezidento Viktoro Majausko, posėdžio metu nuspręsta surengti susivienijimo finansinį patikrinimą, o vasario 17 dieną — susaukti neeilinį visuotinį

narių susirinkimą, kuriame bus sprendžiami tolesni šio susivienijimo veiklos klausimai.

Pradėtas išteisinis tyrimas dėl didelių vertės svetimo turto pasisavinimo. Už šį nusikaltimą gresia iki 10 metų nelaisvė.

Pasak I. Lazdinio, kol finansininkė nebuvo sučiupta dėl pastarosios aferos, moters darbas nekėlė jokių įtarimų, kolegijos ją laikė gera ir patikima specialiste.

Nuskurdęs grafas pardavinėja tėvų žemes

Atkelta iš 1 pl.

Tokia menka oficiali kaina nustebino kurorto nekilojamojo turto žinovus — Vilimiskės žemės rinkos kaina yra keliskart didesnė.

Neoficialiomis žiniomis, pirkėjas įsipareigojo sumokėti ir už kitą Vilimiskės esančią grafo žemę — dar apie 71 hektarą, į kurią nuosavybės teisės grafiui A. Tiškevičiui kol kas dar nėra atkurtos.

Už dar neatgautą skypą pirkėjas įsipareigojo sumokėti dvi milijonų litų avansą.
Šiuo metu vyksta derybos

dėl dar vieno vertingo A. Tiškevičiui priklausiančio sklypo.

Prieš metus iš Palangos savivaldybės prisiteistas Kretingos gatvės ir Liepojos pento sankryžoje esantis 67 arų sklypas iš pradžių buvo pardavinėjamas po 11,000 litų už arą.

Veliau grafo atstovų suraštas kitas pirkėjas už arą šioje vietoje pasiūlė beveik 40,000 litų.

Pasak dienraščio, vienintelis likęs gyvas grafas Feliksas ir Antaninos Tiškevičių sūnus A. Tiškevičius jau yra pardavęs beveik visą Palangoje atgautą tė-

vų turtą.

Prieš šešerius metus Vyriausybės nutarimu sunkiai bešiverčiančiam Palangos kurorto steigėjui palikuoniui iki gyvos galvos skirta 2,000 litų renta.

Tuomet A. Tiškevičius Lenkijoje gyveno gaudamas apie tūkstančio litų pensiją, iš kurios beveik 700 litų tekdavo sumokėti įvairiems mokesčiams.

Palanga kaip kurortas emė garsėti XIX a. viduryje būtent grafas Tiškevičius deka. Miestelį valdė Tiškevičiai pastatė pirmąsias vilas, įrengė maudyklas, nutiesė tiltą į jūrą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

VYRESNIŲ LIETUVIŲ CENTRE „Seklyčioje“, sausio 19 d., 2 v.p.p. trečiadienio popietės programoje bus rodomas filmas „Vieni vieni“. Visi maloniai kviečiami ir laukiami.

MAŽOSIOS LIETUVOS LIETUVIŲ draugija maloniai kviečia į „Užgavenių šiuipinį“. Vasario 5 d., šeštadienį, 6 v.v., Balzoko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje, pabendraujimas prasidės 6 v.v. 6:45 v.v., meninė programa – Ginta Žviliūtė, akompanuos Manigirdas Motekaitis. Šokiama groso Algimanto Barnišio grupė. Stalų prašoma užsisakyti iš anksto pas Ramūną Buntinš, tel. 630-969-1316.

JAMŽINKIME LIETUVIŲ IŠEIVIŲ turtą! JAV LB Kultūros taryba imasi darbo įamžinti tai, kas buvo pastatyta, nupirkta, įkurta lietuvių imigrantų pastangomis, išleidžiant knygą „Lietuvių židinių pėdsakai JAV“. Jau trejus metus renkama informacija ir nuotraukos. Knyga redaguojama Lietuvoje (red. Audronė Škiudaitė). Ji bus užbaigta šiais metais. JAV LB Kultūros taryba prašo finansinės paramos šiam istoriniam projektui užbaigti. Visi aukotojai – parapijos, LB apylinkės ir pavieniai asmenys – bus įrašyti į knygą. Aukus prašome siųsti: Lithuanian American Community, Inc., 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154.

ČIKAGOS LITUANISTINEI MOKYKLAI reikalingi lietuvių kalbos mokytojai. Prašome kreiptis į mokyklos direktorę Jūratę Dovičienę, tel. 630-832-8331, arba į Laimą Apanavičienę, tel. 708-361-5545.

KAUNO PALAIMINTOJO JURGIO Matulaičio parapijos klebonas, kun. Virginijus Pabrinskis, lankosi Čikagoje. Norintys susisiekti su kunigu, skambinkite telefonu 773-875-8847.

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ taryba ir Vyresniųjų lietuvių kultūros centro ruošia metinį „Labdardos vakarą“ 2005 m. sausio 22 d., 6:30 v.v. „Seklyčioje“. Visi kviečiami šiame „Labdardos vakare“ dalyvauti ir paremti

JAV LB Socialinių reikalų taryba, kuri per išėjus metus tiesia ranką visiems pagalbos reikalingiems lietuviams. Del rezervacijų skambinkite Birutei Podienei ir Socialinių reikalų tarybos raštinę tel. 773-476-2655.

ŠAUKIAMAS VASARIO 16-OSIOS gimnazijos buvusių mokinių suėjimas, kuris įvyks 2005 m., vasario 24 d., Lietuvių klube, Lithuanian Hall, 4880 46th Ave. North Saint Petersburg, FL 33714, tel. 727-525-5924. Planuojamas susipažinimo vakaras, iškilminga vakarienė ir šokiai. Del dalyvavimo prašome pranešti Valei Majauskaitei Weinhofer, 8421 29th Street East, Parish, FL 34219, tel. 941-776-3634, arba Vytautui Biretai, 199 Sylvan Ave., Toronto, ON, M1E 1A4, Canada, tel. 416-261-4312, el-paštas: vbireta@rogers.com.

DĖMESIO! LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad anketos paramai ir stipendijoms jau yra Lietuvių fondo tinklapyje: www.lithfund.org. Jas galima gauti ir LF raštinėje. Stipendijų prašymų anketos, pilnai užpildytos, su visa dokumentacija, turi būti išsiųstos į LF raštinę iki 2005.13.15. Paramos prašymo anketos paštu turi būti išsiųstos iki 2005.04.15. Jei turite klausimų, prašome kreiptis į LF raštinę tel. 630-257-1616, faks. 630-257-1647, e-paštas: admin@lithfund.org.

VAIZDO JUOSTA „PAŽAISLIO VIENUOLYNO IDILĖS“ bus išleista anglų kalba. Tekstą iš lietuvių kalbos vertė Loreta Stukas, žymi Vyčių veikėja, gyvenanti New Jersey valstijoje, JAV. Juosta įgarsins Audrę Budrytė-Nakienė ir Kęstutis Nakas. Šios vaizdo juostos išleidimu rūpinasi Algis Liepinaitis, įgaliotas Lietuvos Šv. Kazimiero kongregacijos. Planuojama, kad vaizdo juosta bus išleista šio mėnesio pabaigoje.

SAUSIO 30 D., SEKMADIENI, 1 v.p.p. Balzoko lietuvių kultūros muziejus kviečia vaikus, tėvelius ir senelius į šv. Valentino dienos skirtų atvirukų kūrimo užsiėmimą. Registruotis tel. 773-582-6500.

Išleistas naujas Algio Žuko kalendorius

Jau tapo tradicija, kad fotomenininkas A. Žukas kiekvienais metais išleidžia fotokalendorių. 2005 m. kalendorius pavadintas „Crosslight“ – pagal naudotą apšvietimo schemą – kryžminę koncentruotą šviesą. Kalendorius parduodamas lietuviškose parduotuvėse. Norintys jį užsisakyti paštu, galite parašyti Algiiu elektroniniu paštu: algiszukas@classicphoto.us.

Daugiau informacijos internete: www.jaunimas.us.

AMERIKOS SPAUDOJE

Labai džiugu, kad amerikiečių spaudoje vis dažniau matome straipsnių apie lietuvius. Dažniausiai tai būna nusipelnę asmenys vienoje ar kitoje srityje. Tačiau, vis didesnis demesys kreipiamas ir į jaunimą.

Krista Primrose, „Post-Tribune“ korespondentė, rašo apie lietuvių jaunuosius, kuriantį muziką ir dainuojantį. Tai Ugnius „L’gy“ Vaitiekus, Munster Gigh School moksleivis.

Istorija prasidėjo prieš

metus Lietuvoje, kai Ugniaus parašyta daina tapo Lietuvos „hitu“ (labiausiai klausoma daina per Lietuvos radiją). Dainą atliko Ugniaus draugė Dovilė „Dove“ Pipiraitė, Lietuvos pop dainininkė.

Dabar Ugnius kuria anglų kalba. Pirmą dieną jam padėjo parašyti pusseserė Vita Lazauskas. „Jis kuria kažką naujo bei unikalaus tuo pačiu metu“ – sako Vita Lazauskas.

Prieš grįždamas į Lietuvą, Ugnius nusiuntė Dovičiai naują

DĖMESIO! DĖMESIO! Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštysje brangiai kalnuoja? Ne bėda. DRAUGAS jus skelbtima išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

ATITAISYMAS

Sausio 15 d., šeštadienio leidime „Draugo“ paskutiniame puslapyje po nuotrauką prie straipsnio „BALFO darbuotojų pietūs“ įšvilė klaida. Šalia kunigo Juozapaičio sėdėjo BALFO centro valdybos protokolų sekretorė R. Patlabienė, o ne kunigo žmona, kaip buvo užrašyta. Laikraščio redakcija prašo atidžiau rašyti parašus po nuotraukomis ir nurodyti nuotraukų autorius.

dainų. Kai Lietuvoje išgirdo ją dainuojant, Ugnius sakė nieko panašaus nesitikėjęs. „Reikia į dainą įpinti savo mintis ir jausmus, ir ji taps nepakartojama“, – sakė U. Vaitiekus. Ir jis buvo teisus, nes būtent jo dainos suteikė galimybę Dovičiai patekti į radijo eterį, televiziją ir net dalyvauti koncertuose.

Dabar Ugnius Vaitiekus turi naują svajonę – parašyti dainą Britney Spears.

Paruošta pagal „Post-Tribune“

ŽUVUSIEMS ATMINTI!

Ne pirmą kartą JAV LB Kultūros taryba surengia 1991-ųjų Sausio 13 dienos paminėjimą. Sausio 13-oji – mūsų tautos istorijoje iršvėta krauju ir jos neturime pamiršti. Šiais metais šis minėjimas įvyko PLC, Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje, sausio 12 d. 7 val. vakaro.

Čikagoje šaltas lietus skalavo gamtą, palydėdamas triukšmingo griaustinio salvėmis. Tačiau blogas oras nesulaikė aštuonias dešimties vyresnio amžiaus tautiečių ir jaunimo atvykti į muziejaus salę ir pagerbti sovietų agresijos Sausio 13-osios aukas.

Šis minėjimas skyrėsi nuo kitų minėjimų. Programoje nebuvo ilgų kalbų, prakalbų, o

visą minėjimą atliko jauni žmonės. Programą režisavo ir atlikę subūrė JAV LB Kultūros tarybos narė Ligija Tautkuvienė. Skaitovai buvo Lituauistinio instituto studentai: Tomas Umbrasas (Žaltvykslės teatro aktorius), Karolina Griauslytė, Justina Ostruškevičiūtė ir Dainius Kuncas. Savo eilių posmus skaitė poetė Eglė Juodvalkė, o skaitovai – Julijos Švabaitės, Onės Baliukonytės, Stasio Žilbino eiles. Buvo perskaitytos Sausio 13-osios nakties žuvusiųjų trumpos biografijos ir kiekvienam buvo uždegta po žvakelę. Jauni Meno mokyklės pianistai: Emilija Rašinskaitė ir Berta Brazdeikiytė (mokyt. Jolanta Baniene) ir

Martynas Matutis (mokyt. John Connolly) skambino pianinu.

Tą tragišką Sausio 13-osios vakarą aikštėje buvo tokių, kurie, norėdami užslopinti nuoskaudą ir pyktį, kvietė dainuoti, atgręžę budeliams nugaras. Daina lietuviams padėjo ir tą vakarą. Muziejuje skambėjo Jolantos Banienes, Juratės Grabliauskienės ir Loretos Karsokienės dainuojamos dainos. Tos dainos suteikė širdims ramybės ir palietė susirinkusiųjų jausmus.

Nors PLC Lemonte neliepsnojo atminimų laužai, kaip Lietuvoje, bet tas vakaras buvo kultūringas ir prasmingas. Tėbūnie minėjime dalyvavusiems truputį šilčiau, įkvepiant daugiau gerumo. Šiame minėjime buvo Ligija Tautkuvienė, kuri Sausio 13-os naktį buvo prie televizijos bokšto. Ji prisiminė tą vakarą žuvusį sūnėną, kuris, palikęs savo tėvus Kaune, daugiau negrįžo. Ne visiems lemta tapti didvyriais, bet visi galime nors kiek prisiminti ir atiduoti pagarbą žuvusiems didvyriams.

Programos pabaigoje LB Kultūros tarybos pirmininkė

Poetė Eglė Juodvalkė skaitydama savo poeziją Sausio 13-osios minėjime.

Marija Remienė padėjo programos dalyviams (iš kurių niekas neprasė honoraro), o taip pat visiems atvykusiems į

minėjimą, ypač bendruomenininkams iš tolimo Cicerio. **JAV LB Kultūros tarybos info.**

Sausio 13-osios – Laisvės gynėjų dieną paminėjo JAV LB Kultūros taryba. Minėjimo dalyviai: Ligija Tautkuvienė, Martynas Matutis, Emilija Rašinskaitė, Berta Brazdeikiytė, Jolanta Baniene, Juratė Grabliauskienė, Loreta Karsokienė, Eglė Juodvalkė, Tomas Umbrasas, Karolina Griauslytė, Nijolė Nauseidienė, Justina Ostruškevičiūtė ir Dainius Kuncas.

Nuotraukos Marijos Remienės.

Ar kuklumas tinka generolui?

– sakė laikinai einantis Lietuvos Respublikos prezidento pareigas A. Paulauskas kariuomenės vadų įspūdingoje ceremonijoje Katedros aikštėje, Vilniuje, birželio 30 d.

Penktadienio vakaro susitikime generolą mjr. J. A. Kronkaitį pristatė advokatas Povilas Žumbakis. Daugelis žino ir gerbia generolą mjr. Joną Kronkaitį, o jo nuopelnus Lietuvai negincijamai įrodo įspūdingi rezultatai, kurių pasiekė Lietuvos kariuomenė. Susitikimo pradžioje gnr. mjr. J. Kronkaitis skaitė pranešimą apie Lietuvos ekonomiką, kariuomenės būklę ir ateities planus. Nors ir baigėsi generolo kadencija, savo misijos Lietuvoje jis nebaigė. Mat naujusias projektais yra „Generolo majoro Jono Kronkaitio fondas“, isteigtas jaunųjų Lietuvos karių, kartu su generolu. Koks fondo tikslas? Čia reikia paminėti visą priešistorę.

Kai Lietuvos atvykęs Amerikos lietuvis J. Kronkaitis pamatė tikrąjį Lietuvos karių ir kariuomenės padėtį, pasiūro. Koks nepalyginamas kontrastas buvo tarp kariuomenės valdžios ir paprasto tarnaujancio kariuomenės? Tas J. Kronkaitis ir nustebino, ir nuvylė. Mat šio žmogaus supratimu, pirmiausia turi būti įrengtos padoringos sąlygos eiliniams kariuomenės, o po to karininkams. Del nuolatinio rūpinimosi jaunimu, generolą majorą pamėgo eiliniai kareiviai. Butent jie nusprendė įsteigti fondą, kurio pagalba galėtų įgyvendinti jaunų kariuomenės vadų įspūdingi reikiavimai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlyginimus. Paklaustas, kaip galėtų apibudinti nacionalinį klausimą Lietuvos kariuomenės su JAV karine vadovybe sąlygas, dėl lietuvių kariuomenės aprūpinimo – visi kareiviai bei medicinos darbuotojai savanoriai, tarnaujantys Irake, turi normalias pragyvenimo sąlygas ir atlygin